

Dan id-dokument għe magħmul bil-hsieb li jintuża bhala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B**

► **C1** DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI

tas-16 ta' Ottubru 2009

li tistipula miżuri li jiffaċilitaw l-użu ta' proċeduri b'mezzi elettronici permezz tal-“punti ta' kuntatt wahdieni” skont id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-servizzi fis-suq intern

(notifikata bid-dokument numru C(2009) 7806)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(2009/767/KE) ◀

(ĠU L 274, 20.10.2009, p. 36)

Emendata minn:

Ġurnal Uffiċjali

		Nru	Paġna	Data
► M1	Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2010/425/UE tat-28 ta' Lulju 2010	L 199	30	31.7.2010
► M2	Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 519/2013 tal-21 ta' Frar 2013	L 158	74	10.6.2013

Kkoreġuta minn:

- **C1** Emendi, Ġ.U. L 299, 14.11.2009, p. 18 (2009/767/KE)
- **C2** Emendi, Ġ.U. L 4, 7.1.2011, p. 6 (2009/767/KE)

▼B▼C1

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI

tas-16 ta' Ottubru 2009

li tistipula miżuri li jiffaċilitaw l-użu ta' proċeduri b'mezzi elettronici permezz tal-“punti ta' kuntatt wahdieni” skont id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-servizzi fis-suq intern

(notifikata bid-dokument numru C(2009) 7806)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(2009/767/KE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidrat id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar is-servizzi fis-suq intern ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 8(3) tagħha,

Billi:

- (1) L-obbligi ta' simplifikazzjoni amministrattiva mqiegħda fuq lill-Istati Membri fil-Kapitolu II tad-Direttiva 2006/123/KE, b'mod partikolari l-Artikoli 5 u 8 tagħha, jinkludu l-obbligu li jiġu ssimplifikati l-proċeduri u l-formalitajiet applikabbli għall-aċċess u għat-twettiq ta' attività ta' servizz, kif ukoll l-obbligu li jiġi żgurat li daww il-proċeduri u formalitajiet ikunu jistgħu jitwettqu mill-fornituri ta' servizzi mill-bogħod u b'mod elettroniku permezz ta' “punti ta' kuntatt wahdieni”.
- (2) It-twettiq tal-proċeduri u tal-formalitajiet permezz tal-“punti ta' kuntatt wahdieni” għandu jkun possibbli bejn il-fruntieri tal-Istati Membri, kif inhu stipulat fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2006/123/KE.
- (3) Biex jaqdu l-obbligu ta' simplifikazzjoni tal-proċeduri u tal-formalitajiet, u biex jiffaċilitaw l-użu transkonfinali tal-“punti ta' kuntatt wahdieni”, il-proċeduri b'mezzi elettronici għandhom jissewju fuq soluzzjonijiet sempliċi, inkluż fejn jidhol l-użu ta' firem elettronici. F'kazijiet fejn, wara valutazzjoni xierqa tar-riskji ta' proċeduri u formalitajiet konkreti, jitqies mehtieg livell għoli ta' sigurtà jew ekwivalenza għal firma bil-miktub, għal ċerti proċeduri u formalitajiet, il-fornituri ta' servizzi jistgħu jitolbu firem elettronici avvanzati msejsa fuq ċertifikat ikkwalfikat, kemm bl-użu ta' tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri kif ukoll mingħajru.

⁽¹⁾ ĠU L 376, 27.12.2006, p. 36.

▼ C1

- (4) Il-qafas Komunitarju għall-firem elettronici għe stabbilit fid-Direttiva 1999/93/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 1999 dwar kwadru [qafas] tal-Komunità għall-firem elettronici⁽¹⁾. Sabiex jithaffef l-użu transkonfinali effikaċi tal-firem elettronici avvanzati msejsa fuq ċertifikat ikkwali-fikat, għandha tissahħaħ il-fiduċja f'dawn il-firem elettronici irrispettivament mill-Istat Membru li fih huwa stabbiliti l-firmatarju jew il-fornitur tas-servizz ta' ċertifikazzjoni li jöhrög iċ-ċertifikat ikkwali-fikat. Dan jista' jinkiseb billi t-tagħrif meħtieg għall-ivvalidar tal-firem elettronici jsir aktar disponibbli u f'forma li wiehed jista' joqghod fuqha, partikularment tagħrif marbut mal-fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li huma sorveljati/akk-reditati fi Stat Membru, kif ukoll mas-servizzi li dawn joffru.
- (5) Jeħtieg li jiġi żgurat li l-Istati Membri jqiegħdu dan it-tagħrif għad-dispożizzjoni tal-pubbliku permezz ta' mudell komuni, bil-għan li jithaffef l-użu tiegħu, u biex jiġi żgurat livell xieraq ta' dettall li jippermetti lill-parti riċevituri tivvalida l-firma elet-tronika,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Użu u aċċettazzjoni tal-firem elettronici

1. Jekk ikun iġġustifikat abbażi ta' valutazzjoni xierqa tar-riskji involuti, u skont l-Artikolu 5(1) u (3) tad-Direttiva 2006/123/KE, l-Istati Membri jistgħu jitolbu, għat-tweġiq ta' ċerti proċeduri u formalitajiet permezz tal-punti ta' kuntatt waħdieni skont l-Artikolu 8 tad-Direttiva 2006/123/KE, l-użu mill-fornitur tas-servizz ta' firem elettronici avvanzati msejsa fuq ċertifikat ikkwali-fikat, flimkien ma' tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri jew mingħajru, kif iddefinit u rregolat mid-Direttiva 1999/93/KE.

2. L-Istati Membri għandhom jaċċettaw kull firma elettronika avvanzata msejsa fuq ċertifikat ikkwali-fikat, flimkien ma' tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri jew mingħajru, għat-tweġiq tal-proċeduri u l-formalitajiet imsemmija fil-paragrafu 1, mingħajr hsara għall-possib-biltà li l-Istati Membri jillimitaw din l-aċċettazzjoni għall-firem elet-tronici avvanzati msejsa fuq ċertifikat ikkwali-fikat u mahluqa minn mekka-nizmu ta' sikurezza għall-holqien tal-firem, dejjem jekk dan ikun skont il-valutazzjoni tar-riskji msemmija fil-paragrafu 1.

3. L-Istati Membri m'għandhomx irendu l-aċċettazzjoni tal-firem elettronici avvanzati msejsa fuq ċertifikat ikkwali-fikat, flimkien ma' tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri jew mingħajru, soġġetta għal rekwiżiti li joholqu xkiel għall-użu, mill-fornituri ta' servizzi, ta' proċe-duri b'mezzi elettronici permezz tal-punti ta' kuntatt waħdieni.

⁽¹⁾ ĠU L 13, 19.1.2000, p. 12.

▼ **C1**

4. Il-paragrafu 2 ma jzommx lill-Istati Membri milli jaċċettaw firem elettronici differenti minn dawk avvanzati msejsa fuq ċertifikat kkwalifikat, flimkien ma' tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri jew minghajru.

*Artikolu 2***L-istabbiliment, iż-żamma u l-pubblikazzjoni ta' listi ta' fiduċja**

1. Kull Stat Membru għandu jstabbilixxi, iżomm u jippubblika, skont l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stipulati fl-Anness, "lista ta' fiduċja" bit-tagħrif minimu rigward il-fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li jhorġu ċertifikati kkwalifikati lill-pubbliku u li huma sorveljati jew akkreditati mill-istess Stat Membru.

▼ **M1**

2. L-Istati Membri għandhom jstabbilixxu u jippubblikaw, kemm forma tal-lista ta' fiduċja legibbli mill-bniedem kif ukoll forma proċessabbli bil-magni, skont l-ispeċifikazzjonijiet stipulati fl-Anness.

2a. L-Istati Membri għandhom jiffirmaw elettronicament il-forma proċessabbli bil-magni tal-listi ta' fiduċja tagħhom, u bhala minimu għandhom jippubblikaw il-forma li tista' tinqara mill-bniedem tal-lista ta' fiduċja permezz ta' kanal sikur sabiex tkun żgurata l-awtenticità u l-integrità tagħha.

3. L-Istati Membri għandhom jgħaddu lill-Kummissjoni l-informazzjoni li ġejja:

- (a) l-entità jew l-entitajiet responsabbli għall-istabbiliment, il-manutenzjoni u l-pubblikazzjoni kemm tal-forom legibbli mill-bniedem mill-bniedem kif ukoll dawk li huma proċessabbli bil-magni tal-lista ta' fiduċja;
- (b) il-postijiet fejn huma ppublikati kemm il-forom legibbli mill-bniedem kif ukoll dawk li huma proċessabbli bil-magni tal-lista ta' fiduċja;
- (c) iċ-ċertifikat ta' ċavetta pubblika użat għallimplimentazzjoni tal-kanal sikur li permezz tiegħu tkun ippubblikata l-lista ta' fiduċja legibbli mill-bniedem jew, jekk il-lista legibbli mill-bniedem tkun iffirmata elettronicament, iċ-ċertifikat ta' ċavetta pubblika użat biex tkun iffirmata;
- (d) iċ-ċertifikat ta' ċavetta pubblika użat biex tkun iffirmata elettronicament il-forma proċessabbli bil-magni tal-lista ta' fiduċja;
- (e) kwalunkwe tibdil tal-informazzjoni fil-punti (a) sa (d).

4. Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli għall-Istati Membri kollha, permezz ta' kanal sikur għal server ta' web awtentikat, l-informazzjoni msemmija filparagrafu 3, kif innotifikata mill-Istati Membri, kemm fil-forma legibbli mill-bniedem kif ukoll f'forma ffir-mata proċessabbli b'magna.

▼ C1

Artikolu 3

Applikazzjoni

Din id-Deċiżjoni għandha tapplika mit-28 ta' Dicembru 2009.

Artikolu 4

Destinatarji

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lill-Istati Membri.

ANNEX

**SPEĊIFIKAZZJONIJIET TEKNIĊI GHAL MUDELL KOMUNI GHAL-
“LISTA TA’ FIDUĊJA TAL-FORNITURI TA’ SERVIZZI TA’
CERTIFIKAZZJONI SORVELJATI/AKKREDITATI”**

DAHLA

1. **Kunsiderazzjonijiet ġenerali**

L-għan tal-Mudell Komuni għal-“Lista ta’ fiduċja tal-Fornituri ta’ Servizzi ta’ Ċertifikazzjoni sorveljati/akkreditati” tal-Istati Membri huwa li tistabbilixxi metodu komuni għall-ghoti ta’ tagħrif minn kull Stat Membru dwar l-istatus ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni tas-servizzi ta’ ċertifikazzjoni minn Fornituri ta’ Servizzi ta’ Ċertifikazzjoni⁽¹⁾ (CSPs) sorveljati/akkreditati minnhom għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 1999/93/KE. Dan jinkludi l-ghoti ta’ tagħrif storiku dwar l-istatus ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni tas-servizzi ta’ ċertifikazzjoni sorveljati/akkreditati.

It-tagħrif obligatorju fil-Lista ta’ Fiducja (TL) għandu jinkludi livell minimu ta’ tagħrif dwar CSPs sorveljati/akkreditati li johorġu Ċertifikati Kwalifikati (QCs)⁽²⁾ skont id-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE (l-Artikolu 3(3), 3(2) u l-Artikolu 7(1)(a)), inkluż tagħrif dwar il-QC li jsostni firma elettronika, kif ukoll jekk il-firma gietx mahluqa jew le minn tagħmir għall-holqien tal-firem sikuri (SSCD, Secure Signature Creation Device)⁽³⁾.

Fuq livell nazzjonali u b’mod volontarju, jista’ jiġi inkluż fil-Lista ta’ Fiducja tagħrif addizzjonali dwar CSPs sorveljati/akkreditati oħrajn li ma johorġux QCs iżda li jipprovdu servizzi marbutin mal-firem elettronici (eż. CSP li jipprovdi Servizzi ta’ Stampar tal-Hin u li johorġ Timbri tal-Hin, CSP li johorġ ċertifikati mhux ikkwalifikati, eċċ.).

L-għan ewlieni ta’ dan it-tagħrif huwa li jkun ta’ sostenn għall-ivvalidar ta’ Firem Elettronici Kwalifikati (QES) u Firem Elettronici Avanzati (AdES)⁽⁴⁾ bl-appoġġ ta’ Ċertifikat Kwalifikat⁽⁵⁾ (6).

Il-Mudell Komuni propost huwa kompatibbli ma’ implimentazzjoni msejsa fuq l-ispeċifikazzjonijiet tal-ETSI TS 102 231⁽⁷⁾ li jintużaw għall-indirizzar tal-ikkompilar, il-pubblikazzjoni, il-post, l-aċċess, l-awtentikazzjoni u l-ghoti ta’ fiducja ta’ tali tipi ta’ listi.

(1) Kif iddefinit fl-Artikolu 2(11)(r) tad-Direttiva 1999/93/KE.

(2) 4 Kif iddefinit fl-Artikolu 2(10) tad-Direttiva 1999/93/KE.

(3) Kif iddefinit fl-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 1999/93/KE.

(4) Kif iddefinit fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 1999/93/KE.

(5) Għal AdES appoġġat minn QC, jintuza l-akronimu ‘AdES_{QC}’ tul dan id-dokument.

(6) Ta’ min jinnota li hemm għadd ta’ servizzi elettronici msejsa fuq AdES sempliċi li l-użu transkonfinali tagħhom ikun daqstant iehor iffacilitat, dejjem jekk is-servizzi ta’ ċertifikazzjoni ta’ sostenn (eż. il-hruġ ta’ ċertifikati mhux ikkwalifikati) ikunu parti mis-servizzi sorveljati/akkreditati koperti minn Stat Membru fil-parti tal-Lista ta’ fiducja tiegħu għat-tagħrif volontarju.

(7) ETSI TS 102 231 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): Provision of harmonized Trust-service status information.

▼ **C1****2. Linjigwida għall-editjar tal-entrati fil-Lista ta' Fiduċja****2.1. Lista ta' Fiduċja li tiffoka fuq servizzi ta' ċertifikazzjoni sorveljati/akkreditati**

Is-Servizzi ta' Ċertifikazzjoni u l-Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni rilevanti f'Lista waħdanija

Il-Lista ta' Fiduċja ta' Stat Membru hija ddefinita bħala "il-Lista tal-Istatus ta' Sorveljanza/Akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni minn Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni li huma sorveljati/akkreditati mill-Istat Membru msemmi għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 1999/93/KE".

Tali Lista ta' Fiduċja għandha tkopri:

— **il-Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni kollha**, kif iddefiniti fl-Artikolu 2(11) tad-Direttiva 1999/93/KE, jiġifieri "entità jew persuna legali jew naturali li tohroġ ċertifikati jew tipprovdi servizzi oħra relatati mal-firem elettronici";

— **li jkunu sorveljati/akkreditati** għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE.

Fid-dawl tad-definizzjonijiet u dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, b'mod partikulari fir-rigward tas-CSPs rilevanti u s-sistemi tagħhom ta' sorveljanza u akkreditazzjoni volontarja, jistgħu jiġu identifikati żewġ gruppi ta' CSPs, jiġifieri, dawk li johorġu Ċertifikati Kwalifikati lill-pubbliku (CSP_{QC}), u dawk li ma johorġux QCs lill-pubbliku iżda jipprovdu "servizzi (anċillari) oħra marbutin mal-firem elettronici":

— **CSPs li johorġu QCs:**

— Għandhom ikunu sorveljati mill-Istat Membru li fih huma stabbiliti (jekk ikunu stabbiliti fi Stat Membru), u jistgħu wkoll ikunu akkreditati għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, inkluż mar-rekwiziti tal-Anness I (rekwiżiti għall-QCs), kif ukoll dawk tal-Anness II (rekwiżiti għas-CSPs li johorġu QCs). Is-CSPs li johorġu QCs li jkunu akkreditati fi Stat Membru xorta għandhom jaqgħu taħt is-sistema xierqa ta' sorveljanza ta' dak l-Istat Membru, għajr jekk ma jkunux stabbiliti f'dak l-Istat Membru.

— Is-sistema ta' "sorveljanza" applikabbli (rispettivament is-sistema ta' "akkreditazzjoni volontarja") hija definita u għandha tilhaq ir-rekwiziti rilevanti tad-Direttiva 1999/93/KE, b'mod partikulari dawk stipulati fl-Artikoli 3(3), 8(1) u 11, kif ukoll il-premessa (13) (rispettivament, l-Artikoli 2(13), 3(2), 7(1)(a), 8(1), 11, u l-premessi (4)-(11-13)).

— **CSPs li ma johorġux QCs:**

— Għandhom jaqgħu taħt sistema ta' "akkreditazzjoni volontarja" (kif iddefinita fid-Direttiva 1999/93/KE u f'konformità magħha) u/jew taħt "skema rikonoxxuta ta' approvazzjoni" ddefinita u implimentata fuq livell nazzjonali, għas-sorveljanza tal-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva, u aktarx mad-dispożizzjonijiet nazzjonali rigward il-forniment ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni (skont it-tifsira tal-Artikolu 2(11) tad-Direttiva).

— Uħud mill-elementi (loġiċi) fiżiċi jew binarji ġġenerati jew mahruġa b'rizultat tal-forniment ta' servizz ta' ċertifikazzjoni jistgħu jkunu eliġibbli għal "kwalifika" speċifika abbażi tal-konformità tagħhom mad-dispożizzjonijiet u r-rekwiziti stipulati fuq il-livell nazzjonali, iżda t-tifsira ta' tali "kwalifika" aktarx li tkun limitata biss għal-livell nazzjonali.

▼ C1

Il-Lista ta' Fiduċja ta' Stat Membru għandha tipprovdi livell minimu ta' taġrif dwar CSPs sorveljati/akkreditati li johorġu Ċertifikati Kwalifikati lill-pubbliku skont id-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE (l-Artikolu 3(3), 3(2) u l-Artikolu 7(1)(a)), inkluż taġrif dwar il-QC li jsostni l-firma elettronika, kif ukoll jekk il-firma gietx maħluqa jew le minn taġmir għall-holqien tal-firem sikuri (SSCD).

Fuq livell nazzjonali u b'mod volontarju, jista' jiġi inkluż fil-Lista ta' Fiduċja taġrif addizzjonali dwar CSPs sorveljati/akkreditati oħrajn li ma johorġux QCs lill-pubbliku (eż. CSPs li jipprovdu Servizzi ta' Stampar tal-Hin u li johorġu Timbri tal-Hin, CSPs li johorġu ċertifikati mhux ikkwalifikati, eċċ.).

Il-Lista ta' Fiduċja għandha l-ghan:

— li telenka u tipprovdi taġrif ta' min joqgħod fuqu dwar l-istatus ta' superviżjoni/akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni mill-Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni, li jkunu sorveljati/akkreditati mill-Istat Membri responsabbli għall-ikkompilar u ż-żamma tal-Lista għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE;

— li tiffaċilita l-ivvalidar tal-firem elettronici sostnuti mis-servizzi ta' ċertifikazzjoni sorveljati/akkreditati elenkati fil-lista tas-CSPs.

Sett wiehed ta' valuri għall-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni

Għandha tiġi stabbilita u miżmuma Lista ta' Fiduċja waħdanija għal kull Stat Membru, biex tindika l-istatus ta' sorveljanza u/jew akkreditazzjoni ta' dawk is-servizzi ta' ċertifikazzjoni minn dawk is-CSPs li huma sorveljati/akkreditati mill-istess Istat Membru.

Il-fatt li servizz jinsab sorveljat jew akkreditat huwa parti mill-istatus attwali tiegħu. Barra minn hekk, status ta' sorveljanza jew akkreditazzjoni jista' jkun "għaddej", "fil-proċess li jitwaqqaf", "imwaqqaf", jew anki "revokat". Tul il-hajja tiegħu, l-istess servizz ta' ċertifikazzjoni jista' jgħaddi minn status ta' superviżjoni għal status ta' akkreditazzjoni u bil-maqlub ⁽¹⁾.

Il-Figura 1 ta' hawn taht tiddekrivi l-fluss mistenni, għal servizz ta' ċertifikazzjoni wiehed, bejn sitwazzjonijiet possibbli ta' sorveljanza/akkreditazzjoni:

⁽¹⁾ Eż. Fornitur ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni stabbilit fi Stat Membru u li jipprovdi servizz ta' ċertifikazzjoni li jkun sorveljat inizzjalment mill-Istat Membru (Entità ta' Sorveljanza) jista', wara ċertu żmien, jiddeċiedi li jissottometti ruhu għal akkreditazzjoni volontarja għas-servizz ta' ċertifikazzjoni attwalment issorveljat. Bil-maqlub, fornitur ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni fi Stat Membru jista' jiddeċiedi li ma jwaqqafx servizz ta' ċertifikazzjoni akkreditat, iżda li jgħaddih minn status ta' akkreditazzjoni għal status ta' sorveljanza, eż. għal raġunijiet kummerċjali u/jew ekonomiċi.

▼ C1

Fluss mistenni tal-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni ghal servizz CSP individwali

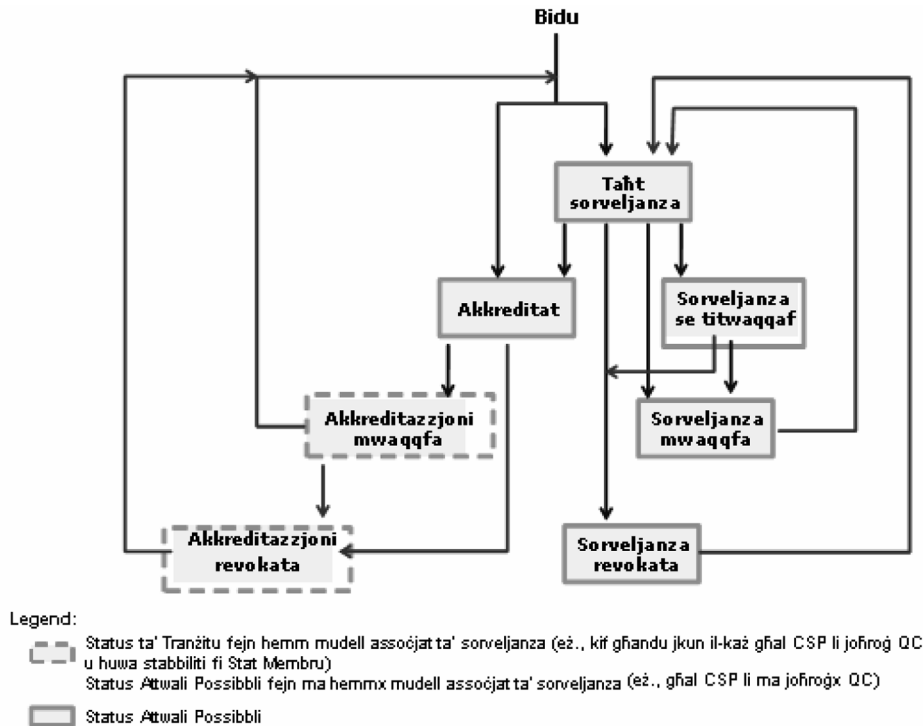

Figura 1

Servizz ta' ċertifikazzjoni li jofroġ QCs għandu jkun issorveljat (jekk ikun stabbilit fi Stat Membru), u jista' jkun akkreditat b'mod volontarju. Il-valur tal-istatus ta' tali servizz, fejn dan ikun elenkat f'Lista ta' Fiducia, jista' jkun kwalunkwe mill-valuri ta' status murija hawn fuq bhala "valur attwali tal-istatus". Madankollu, ta' min wiehed jinnotta li "Akkreditazzjoni mwaqqfa" u "Akkreditazzjoni revokata" għandhom ikunu valuri ta' "status ta' tranżitu" biss fil-każ ta' servizzi CSP_{QC} stabbiliti fi Stat Membru, billi tali servizzi għandhom ikunu sorveljati awtomatikament (anki fejn ma jkunux u m'għadhomx akkreditati).

Jehtieg li l-Istati Membri li jstabilixxu jew li jkunu stabbilixxew "skema/i rikonoxxuti ta' approvazzjoni" iddefiniti u implimentati fuq livell nazzjonali għas-sorveljanza tal-konformità tas-servizzi minn CSPs li ma johorgux QCs mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 1999/93/KE, kif ukoll mad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jista' jkun hemm rigward il-forniment ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni (fit-tifsira tal-Artikolu 2(11) tad-Direttiva), jikklassifikaw tali skema/i ta' approvazzjoni taħt iż-żewġ kategoriji li ġejjin:

— "akkreditazzjoni volontarja" kif iddefinita u rregolata mid-Direttiva 1999/93/KE (l-Artikoli 2(13), 3(2), 7(1)(a), 8(1) u 11, u l-premessi (4)-(11-13));

— "sorveljanza" kif mitluba mid-Direttiva 1999/93/KE u implimentata mid-dispożizzjonijiet u r-rekwiżiti tal-Istati Membri, skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali.

▼C1

B'konsegwenza ta' dan, servizz ta' ċertifikazzjoni li ma johroġ QC jista' jkun sorveljat jew akkreditat b'mod volontarju. Il-valur tal-istatus ta' tali servizz, fejn dan ikun elenkat f'Lista ta' Fiduċja, jista' jkun kwalunkwe mill-valuri ta' status muriġa hawn fuq bħala l-“valur attwali tal-istatus” tiegħu (ara l-Figura 1).

Il-Lista ta' Fiduċja għandu jkun fiha tagħrif dwar l-iskema/i ta' sorveljanza/akkreditazzjoni implikati, b'mod partikulari:

- Tagħrif dwar is-sistema ta' sorveljanza applikabbli għal kwalunkwe CSP_{QC};
- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar l-iskema nazzjonali ta' “akkreditazzjoni volontarja” applikabbli għal kwalunkwe CSP_{QC};
- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar is-sistema ta' sorveljanza applikabbli għal kwalunkwe CSP li ma johroġ QCs;
- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar l-iskema nazzjonali ta' “akkreditazzjoni volontarja” applikabbli għal kwalunkwe CSP li ma johroġ QCs.

L-ahħar zewġ settijiet ta' tagħrif huma ta' importanza fundamentali biex il-partijiet ikunu jistgħu jevalwaw il-kwalità u l-livell ta' sigurtà ta' tali sistemi ta' sorveljanza/akkreditazzjoni applikati fuq il-livell nazzjonali lis-CSPs li ma johroġ QC. Fejn it-tagħrif dwar l-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni jingħata fil-Lista ta' Fiduċja fir-rigward ta' servizzi minn CSPs li ma johroġ QC, is-settijiet ta' tagħrif imsemmija għandhom jiġu pprovduti fuq il-livell tal-Listi ta' Fiduċja bl-użu ta' “Scheme information URI” (il-klawżola 5.3.7 – tagħrif ipprovdut mill-Istati Membri), “Scheme type/community/rules” (il-klawżola 5.3.9 – bl-użu ta' test komuni għall-Istati Membri kollha, kif ukoll tagħrif speċifiku fakultattiv ipprovdut minn Stat Membru) u “TSL policy/legal notice” (il-klawżola 5.3.11 – test komuni għall-Istati Membri kollha, b'referenza għad-Direttiva 1999/93/KE, flimkien mal-possibbiltà li kull Stat Membru jzid it-testi jew ir-referenzi speċifiċi tagħhom). Tagħrif addizzjonali dwar il-“kwalifika”, iddefinit fuq il-livell tas-sistemi nazzjonali ta' sorveljanza/akkreditazzjoni għas-CSPs li ma johroġ QC, jista' jiġi pprovdut fuq il-livell tas-servizz fejn applikabbli u fejn mehtieg (eż. biex issir distinzjoni bejn għadd ta' livelli ta' kwalità jew sigurtà), bl-użu tal-estensjoni “additionalServiceInformation” (il-klawżola 5.8.2) bħala parti minn “Service information extension” (il-klawżola 5.5.9). Aktar tagħrif dwar l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi korrispondenti jingħata fl-ispeċifikazzjonijiet dettaljati tal-Kapitolu I.

Minkejja l-fatt li entitajiet separati ta' Stat Membru jistgħu jkunu responsabbli għas-sorveljanza u l-akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni f'dak l-Istat Membru, huwa mistenni li tintuża biss entrata waħda għal servizz wiehed ta' ċertifikazzjoni (identifikata bis-“Service digital identity” tiegħu, skont ETSI TS 102 231⁽¹⁾), kif ukoll li l-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni tiegħu jiġi aġġornat kif xieraq. It-tifsira tal-istatus muriġa hawn fuq hija deskritta fil-klawżola relatata 5.5.4 tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi dettaljati tal-Kapitolu I.

2.2. *Entrati fil-Lista ta' Fiduċja bil-għan li jhaffu l-ivvalidar tal-QES u l-AdES_{QC}*

L-aktar parti kritika tal-holqien tal-Lista ta' Fiduċja hija l-istabbiliment tal-parti obligatorja tagħha, jiġifieri l-“List of services” għal kull CSP li johroġ QC, sabiex tirrifletti b'mod korrett is-sitwazzjoni preċiża ta' hruġ ta' kull servizz ta' ċertifikazzjoni li johroġ QC, u sabiex tiżgura li t-tagħrif ipprovdut f'kull entrata huwa biżżejjed biex jiffaċilita l-ivvalidar tal-QES u tal-AdES_{QC} (meta użati flimkien mal-kontenut tal-QC tal-entità aħharija, mahruġa mis-CSP taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni elenkata f'dik l-entrata).

⁽¹⁾ ETSI TS 102 231 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): Provision of harmonized Trust-service status information.

▼C1

Fejn ma jeżistix profil tabilhaqq interoperabbli u transkonfinali għall-QC, it-tagħrif mitlub jista' jinkludi tagħrif differenti mis-“Service digital identity” ta' (Root) CA waħda, b'mod partikulari tagħrif li jidentifika l-istatus ta' QC taċ-ċertifikat mahruġ, kif ukoll jekk il-firem sostnuti ġewx maħluqa jew le minn SSCD. Għaldaqstant, l-Entità fi Stat Membru maħtura biex tikkompila, teditja u żżomm il-Lista ta' Fiduċja (jiġifieri l-operatur tal-Iskema skont ETSI TS 102 231) għandha tqis il-profil attwali u l-kontenut taċ-ċertifikat f'kull QC mahruġ, għal kull CSP_{QC} kopert mil-Lista ta' Fiduċja.

Idealment, kull QC mahruġ għandu jinkludi d-dikjarazzjoni QcCompliance⁽¹⁾ iddefinita mill-ETSI fejn ikun affermat li huwa QC, u għandu jinkludi d-dikjarazzjoni QcSSCD iddefinita mill-ETSI fejn ikun affermat li huwa sostnut minn SSCD għall-holqien tal-firem elettronici, u/jew li kull QC mahruġ għandu jinkludi wiehed mill-Object Identifiers (OIDs) tal-politika ta' ċertifikazzjoni QCP/QCP + iddefiniti f'ETSI TS 101 456⁽²⁾. L-użu mis-CSPs li johorġu QCs ta' standards differenti bhala referenzi, il-grad wiesa' ta' interpretazzjoni ta' dawk l-istandards kif ukoll in-nuqqas ta' għarfien dwar l-eżistenza u l-prijorità ta' certi speċifikazzjonijiet tekniċi normattivi jew standards, wasslu f'differenzi fil-kontenut reali tal-QCs attwalment mahruġa (eż. l-użu jew le ta' dawk il-QcStatements iddefiniti mill-ETSI), u għaldaqstant qegħdin ifixklu l-partijiet riċevituri milli joqogħdu sempliċement fuq iċ-ċertifikat tal-firmatarju (u l-katina/mogħdija assoċjata) biex jiddeterminaw, tal-anqas b'mod li jinqara b'magna, jekk iċ-ċertifikat ta' sostenn ta' firma elettronika huwiex QC u jekk huwiex assoċjat ma' SSCD li bih inholqot il-firma elektronika.

Il-mili tal-ispazji “Service type identifier” (“Sti”), “Service name” (“Sn”) u “Service digital identity” (“Sdi”)⁽³⁾ b'tagħrif ipprovdut fis-“Service information extensions” (“Sie”) jippermetti lill-mudell komuni propost għal-Lista ta' Fiduċja jiddetermina bis-shih tip speċifiku ta' ċertifikat ikkwalfikat mahruġ minn servizz ta' ċertifikazzjoni CSP elenkat li johorġ QCs, kif ukoll li jipprovdut tagħrif riġward jekk hux sostnut jew le minn SSCD (fejn tali tagħrif ikun nieqes fil-QC mahruġ). M'hemmx xi ngħidu, tagħrif speċifiku “Service current status” (“Scs”) huwa assoċjat ma' din l-entrata. Dan kollu jintwera fil-Figura 2 hawn taht.

L-elenkar ta' servizz unikament bl-“Sdi” ta' (Root) CA ifisser li huwa żgurat (mis-CSP li johorġ il-QCs iżda wkoll mill-Entità ta' Sorveljanza/Akkreditazzjoni responsabbli għas-sorveljanza/akkreditazzjoni ta' dan is-CSP) li kull ċertifikat ta' entità aħharija mahruġ taht din ir-(Root) CA (hierarchy) fih biżżejjed tagħrif iddefinit mill-ETSI u li jista' jiġi pproċessat minn magna biex jiġi ddeterminat jekk huwiex QC, u jekk huwiex sostnut minn SSCD. Fil-każ li, pereżempju, din is-suppożizzjoni tal-aħhar ma tkunx vera (eż. fil-QC ma hemm l-ebda indikazzjoni standardizzata skont l-ETSI u li tista' tiġi pproċessata b'magna, riġward jekk huwiex sostnut minn SSCD), jekk jiġi elenkat biss l-“Sdi” ta' dik ir-(Root) CA, tista' ssir biss is-suppożizzjoni li l-QCs mahruġa taht din ir-(Root) CA hierarchy mhuma sostnuti mill-ebda SSCD. Sabiex jitqiesu dawk il-QCs sostnuti minn SSCD, is-“Sie” għandu jintuża biex jindika dan il-fatt (li jindika wkoll li huwa ggarantit mis-CSP li johorġ QCs u li huwa sorveljat/akkreditat mill-Entità ta' Sorveljanza jew ta' Akkreditazzjoni, rispettivament).

⁽¹⁾ Ara ETSI TS 101 862 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): Qualified Certificate Profile.

⁽²⁾ ETSI TS 101 456 – Electronic Signature and Infrastructures (ESI); Policy requirements for certification authorities issuing qualified certificates.

⁽³⁾ Jiġifieri, bhala minimu, ċertifikat X 509 v3 tal-QCA li johorġu, jew ta' CA li tinsab aktar 'il fuq fl-itinerarju ta' ċertifikazzjoni.

▼ C1

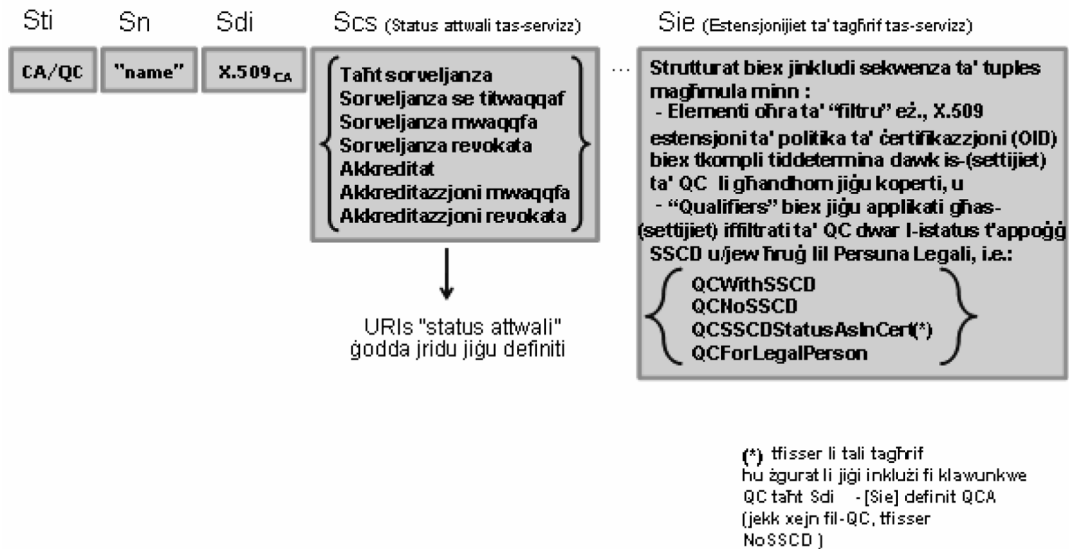
Principji Ġenerali – Regoli ta' editjar – entrati CSP_{QC} (servizzi elenkati)Entrata ta' servizz għal CSP_{QC} elenkat:

Figura 2

Entrata ta' servizz għal CSP Elenkat li johroġ QCs fit-TL implimentata f'format TSL

L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi attwali tal-mudell komuni għall-Lista ta' Fiducja jippermettu l-użu ta' kombinazzjoni ta' hames partijiet ewlenin ta' tagħrif fl-entrata tas-servizz:

- Is-“Service type identifier” (“Sti”), eż. li jidentifika CA li toħroġ QCs (“CA/QC”);
- Is-“Service name” (“Sn”);
- It-tagħrif dwar is-“Service digital identity” (“Sdi”), li jidentifika servizz elenkat, eż. ic-certifikat X.509v3 (bhala minimu) ta' CA li toħroġ QCs;
- Għas-servizzi CA/QC, tagħrif fakultattiv dwar “Service information extensions” (“Sie”) li għandu jippermetti l-inklużjoni ta' sensiela ta' sekwenza (tuplu) waħda jew aktar, b'kull sekwenza tippovdi:
  - Kriterji li għandhom jintużaw biex ikomplu jidentifikaw (jgħarblu), taħt is-servizz ta' certifikazzjoni “Sdi” identifikat, dak is-servizz preċiż (jiġifieri sett ta' certifikati kkwalfikati) li għalih huwa mitlub/approvdat tagħrif addizzjonali rigward l-indikazzjoni tas-sostenn bl-SSCD (u/jew il-hruġ lil Persuna Legali); u
  - It-tagħrif assoċjat (“qualifiers”) dwar jekk is-sett ta' certifikati rikonoxxuti ta' dan is-servizz identifikat ahjar huwiex sostnut jew le minn SSCD, jew jekk dan it-tagħrif assoċjat huwiex parti mill-QC f'forma li tista' tiġi pproċessata minn magna standard, u/jew tagħrif rigward jekk tali QCs jinharġux lil Persuni Legali (għandhom jitqiesu awtomatikament bhala mahruġa biss lil Persuni Naturali).

▼ **C1**

— It-tagħrif dwar “l-istatus attwali” għal din l-entrata ta’ servizz, li jispeċifika:

— Jekk huwiex servizz sorveljat jew akkreditat, jew

— L-istatus ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni nnifsu.

2.3. *Linjigwida għall-editjar u l-użu tal-entrati ta’ servizz CSP_{QC}*

Il-linjigwida ġenerali għall-editjar huma kif ġej:

- (1) Jekk huwa żgurat (b’garanzija pprovduta mis-CSP_{QC} u sorveljata/akkreditata minn Entità ta’ Sorveljanza (SB) jew Entità ta’ Akkreditazzjoni (AB)) li, għal servizz elenkat identifikat b’“Sdi”, kwalunkwe QC sostnut minn SSCD fih id-dikjarazzjoni QcCompliance iddefinit mill-ETSI, u fih ukoll id-dikjarazzjoni QcSSCD u/jew QCP + Object Identifier (OID), l-użu ta’ “Sdi” xieraq huwa biżżejjed, u l-ispazju “Sie” jista’ jintuża bhala għażla, u ma jkollux jinkludi t-tagħrif dwar is-sostenn mill-SSCD.
- (2) Jekk huwa żgurat (b’garanzija pprovduta mis-CSP_{QC} u sorveljata/akkreditata minn SB/AB) li, għal servizz elenkat identifikat b’“Sdi”, kwalunkwe QC sostnut minn SSCD fih jew id-dikjarazzjoni QcCompliance u/jew il-QCP OID, b’mod li ma jkollux jinkludi d-dikjarazzjoni QcSSCD jew QCP + OID, l-użu ta’ “Sdi” xieraq huwa biżżejjed, u l-ispazju “Sie” jista’ jintuża bhala għażla, u ma jkollux jinkludi t-tagħrif dwar is-sostenn mill-SSCD (jiġifieri li mhux sostnut minn SSCD).
- (3) Jekk huwa żgurat (b’garanzija pprovdura minn CSP_{QC} u sorveljata/akkreditata minn SB/AB) li, għal servizz elenkat identifikat b’“Sdi”, kwalunkwe QC fih id-dikjarazzjoni QcCompliance, u li whud minn daww il-QCs huma maħsuba biex ikunu sostnuti minn SSCDs u oħrajn le (eż. dan jista’ jkun differenzjat b’OIDs ta’ Politika ta’ Ċertifikazzjoni speċifika ta’ CSP differenti, jew b’tagħrif speċifiku ieħor ta’ CSP fil-QC, b’mod dirett jew indirett, li jista’ jiġi pproċessat jew le minn magna), iżda LA jinkludi d-dikjarazzjoni QcSSCD U LANQAS il-QCP(+) OID tal-ETSI, l-użu ta’ “Sdi” xieraq aktarx li ma jkunx biżżejjed, U l-ispazju “Sie” għandu jintuża biex jindika tagħrif esplicitu ta’ sostenn minn SSCD flimkien ma’ estensjoni potenzjali ta’ tagħrif biex jidentifika s-sett kopert ta’ ċertifikati. Dan aktarx jirrekjedi l-inkluzjoni ta’ “valuri ta’ tagħrif ta’ sostenn minn SSCD” differenti għall-istess “Sdi” fejn isir użu mill-ispazju “Sie”.
- (4) Jekk huwa żgurat (b’garanzija pprovduta minn CSP_{QC} u sorveljata/akkreditata minn SB/AB) li għal servizz elenkat identifikat b’“Sdi”, kwalunkwe QC ma fih l-ebda dikjarazzjoni QcCompliance, QCP IOD, dikjarazzjoni QcSSCD jew QCP + OID, iżda huwa żgurat li whud minn dawn iċ-ċertifikati ta’ entità aħħarja maħruġa taħt din l-“Sdi” huma maħsubin biex ikunu QCs u/jew sostnuti minn SSCDs u oħrajn le (eż. dan jista’ jkun differenzjat b’OIDs ta’ Politika ta’ Ċertifikazzjoni speċifika ta’ CSP_{QC} differenti, jew b’tagħrif speċifiku ieħor ta’ CSP_{QC} fil-QC, b’mod dirett jew indirett, li jista’ jiġi pproċessat jew le minn magna), l-użu ta’ “Sdi” xieraq ma jkunx biżżejjed, U l-ispazju “Sie” għandu jintuża biex jinkludi tagħrif esplicitu dwar is-sostenn minn SSCD. Dan aktarx jirrekjedi l-inkluzjoni ta’ “valuri ta’ tagħrif ta’ sostenn minn SSCD” differenti għall-istess “Sdi” fejn isir użu mill-ispazju “Sie”.

▼ C1

Bhala prinċipju ġenerali u awtomatiku, għal CSP elenkat fil-Lista ta' Fiduċja, għandu jkun hemm entrata ta' servizz waħda għal kull ċertifikat X.509v3 individwali għal servizz ta' ċertifikazzjoni tat-tip CA/QC, jiġifieri Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li tohròg QCs (direttament). F'ċerti ċirkustanzi previsti u ġestiti b'attenzjoni, Entità ta' Sorveljanza/Entità ta' Akkreditazzjoni ta' Stat Membru tista' tiddeċiedi li tuza ċ-ċertifikat X.509v3 ta' Root jew Upper level CA (jiġifieri Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li ma tohròg QCs ta' entità aħharija direttament iżda li tiċcertifika ġerarkija ta' CAs minn fuq 'l isfel, sa CAs li johorġu QCs lil entitajiet aħharija) bhala l-"Sdi" ta' entrata individwali fil-lista ta' servizzi minn CSP elenkat. Il-konsegwenzi (vantaġġi u żvantaġġi) tal-użu ta' tali X.509v3 Root CA jew Upper CA bhala valuri "Sdi" ta' entrati ta' servizzi ta' Lista ta' Fiduċja għandhom jitqiesu b'attenzjoni, u għandhom ikunu approvati mill-Istati Membri. Barra minn hekk, fejn tintuza din l-eċċezzjoni awtorizzata għall-prinċipju awtomatiku (*default*), l-Istat Membru għandu jipprovdi d-dokumentazzjoni meħtieġa biex l-itinerjarju taċ-ċertifikazzjoni jitwitta u jiġi vverifikat b'mod aktar faċli.

L-eżempju li ġej jingħata bhala illustrazzjoni tal-linjigwida ġenerali ta' editjar: Fil-kuntest ta' CSP_{QC} li juza Root CA waħda li taħtha ħafna CAs qegħdin johorġu QCs u mhux QCs, iżda li għaliha l-QCs fihom biss id-dikjarazzjoni QcCompliance u l-ebda indikazzjoni ta' jekk huwiex sostnut minn SSCD, l-elekar tar-Root CA "Sdi" ikun ifisser biss li, skont ir-regoli spjegati hawn fuq, kwalunkwe QC mahruġ taht din il-ġerarkija Root CA MHUWIEX sostnut minn SSCD. Jekk dawk il-QCs huma tabilhaqq sostnuti minn SSCD, ikun irrakkomandat bil-qawwi li jsir użu mid-dikjarazzjoni QcSSCD fil-QCs li jinharġu minn hemm 'il quddiem. Sadattant (sakemm l-aħhar QC li ma fiħx dan it-tagħrif ikun skada), it-TSL għandu juza l-ispazju "Sie" u l-estensjoni "Qualifications" marbuta miegħu, eż. billi jgħarbel iċ-ċertifikati b'OID(s) speċifiċi ddefiniti mis-CSP_{QC}, potenzjalment użati mis-CSP_{QC} biex jiddistingwi bejn tipi differenti ta' QCs (uhud sostnuti minn SSCD u oħrajn le), u li jinkludu "tagħrif dwar is-sostenn minn SSCD" esplicitu fir-rigward ta' dawk iċ-ċertifikati mgħarbla permezz tal-użu ta' "Qualifiers".

Il-linjigwida ġenerali għall-użu ta' applikazzjonijiet, servizzi jew prodotti ta' firem elettronici, li jiddependu minn implimentazzjoni TSL ta' Lista ta' Fiduċja skont l-Ispeċifikazzjonijiet Tekniċi attwali, huma kif ġej:

Entrata "CA/QC""Sti" (jew b'mod analogu, entrata CA/QC iddefinita aktar bhala "RootCA/QC" bl-użu tal-estensjoni "Sie" additionalServiceInformation):

- tindika li mis-CA identifikata mill-"Sdi" (b'mod analogu fil-ġerarkija CA li tibda mir-RootCA identifikata b'"Sdi"), kull ċertifikat ta' entità aħharija mahruġ huwa QC, **dejjem jekk** huwa ddikjarat bhala tali fiċ-ċertifikat bl-użu ta' QcStatements xierqa (jiġifieri QcC, QcSSCD) u/jew QCP(+)
OIDs iddefiniti mill-ETSI (u dan ikun żgurat mill-Entità ta' Sorveljanza/Akkreditazzjoni, ara l-Linjigwida Ġenerali għall-Editjar aktar 'il fuq).

Nota: jekk ma jkun hemm l-ebda tagħrif "Sie""Qualification", jew jekk ċertifikat ta' entità aħharija ddikjarata bhala QC mhux "iddefinit aktar" permezz ta' entrata "Sie" rrelata, it-tagħrif "li jista' jiġi pproċessat minn magna" li jinsab fil-QC huwa sorveljat/akkreditat bhala preċiż. Dan ifisser li huwa żgurat li l-użu (jew le) tal-QcStatement xierqa (jiġifieri QcC, QcSSCD) u/jew il-QCP(+) OIDs iddefiniti mill-ETSI huwa skont dak iddikjarat mis-CSP_{QC}.

▼ C1

— u **JEKK** hemm it-tagħrif “Sie” “Qualification”, b’zieda mar-regola ta’ interpretazzjoni ta’ hawn fuq tal-użu awtomatiku (*default*), dawk iċ-ċertifikati li huma identifikati bl-użu ta’ din l-entrata “Sie” “Qualification”, mibnija fuq il-prinċipju ta’ sensiela ta’ “filtri” li jkomplu jiddefinixxu sett ta’ ċertifikati u li jipprovdu tagħrif addizzjonali rigward “l-appoġġ minn SSCD” u/jew “Persuna Ġuridika bhala sugġett” (eż. Dawk iċ-ċertifikati li fihom OID speċifika fl-estensjoni ta’ Politika ta’ Ċertifikazzjoni, u/jew li għandhom tendenza speċifika ta’ “Key usage”, u/jew li huma ffiltrati bl-użu ta’ valur speċifiku sabiex jidhru fi spazju wiehed speċifiku jew estensjoni wahda speċifika taċ-ċertifikat, eċċ.), għandhom jitqiesu skont is-sett ta’ “qualifiers” li ġej, li jagħmlu tajjeb għan-nuqqas ta’ tagħrif fil-QC korrispondenti:

— biex jiġi indikat is-sostenn minn SSCD:

— il-valur “QCWithSSCD” li jfisser “QC sostnut minn SSCD”, jew

— il-valur “QCNoSSCD” li jfisser “QC mingħajr is-sostenn minn SSCD”, jew

— il-valur “QCSSCDStatusAsInCert” li jfisser li huwa żgurat li t-tagħrif dwar is-sostenn minn SSCD huwa inkluż fi kwalunkwe QC taht it-tagħrif ipprovdut minn “Sdi”-“Sie” f’din l-entrata CA/QC;

U/JEW

— biex jiġi indikat il-hruġ lil Persuna Legali:

— il-valur “QCFor Legal Person” li jfisser “Ċertifikat mahruġ lil Persuna Legali”.

2.4. *Servizzi ta’ sostenn għal servizzi “CA/QC” iżda li mhumiex parti mis-“CA/QC” “Sdi”*

Il-kazijiet fejn is-CRLs u t-twegibiet OCSP huma ffirmati minn imfietah differenti minn dawk ta’ CA li tohroġ QCs (“CA/QC”) għandhom ikunu koperti wkoll. Dan jista’ jsir billi dawk is-servizzi jiġu elenkati bhala tali fl-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta’ Fiduċja (jiġifieri b’ “Service type identifier” iddefinit aktar b’estensjoni “additionalServiceInformation” li tirrifletti servizz OCSP jew CRL bhala parti mill-forniment ta’ QCs, eż. b’tip ta’ servizz ta’ “OCSP/QC” jew “CRL/QC” rispettivament), peress li dawk is-servizzi jistgħu jitqiesu bhala parti mis-servizzi sorveljati/akkreditati “kkwalifikati” marbutin mal-forniment ta’ servizzi ta’ ċertifikazzjoni QC. M’hemmx xi nghidu, dawk li jwieġbu għal OSCPs jew joħorġu CRLs, li ċ-ċertifikazzjoni tagħhom huma ffirmati minn CAs taht il-ġerarkija ta’ servizz CA/QC elenkat, jitqiesu bhala “validi” u skont il-valur tal-istatus tas-servizz CA/QC elenkat.

Dispożizzjoni simili tista’ tapplika għal servizzi ta’ ċertifikazzjoni li joħorġu ċertifikati mhux ikkwalikati (ta’ tip ta’ servizz “CA/PKC”) bl-użu tat-tipi ta’ servizz awtomatiċi OCSP u CRL tal-ETSI TS 102 231.

Ta’ min wiehed jinnota li l-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta’ Fiduċja GĦANDHA tinkludi servizz ta’ revoka fejn ma jkunx hemm tagħrif relatat fl-isparju AIA ta’ ċertifikati ahħarija, jew fejn ma jkunx iffirmit minn CA elenkata.

2.5. *Lejn profil QC interoperabbli*

Bhala regola ġenerali, għandu jsir tentattiv biex safejn hu possibbli l-ghadd ta’ entrati ta’ servizzi (“Sdi”s differenti) jiġi simplifikat (imnaqqas) kemm jista’ jkun. Madankollu, dan għandu jkun ibbilanċjat mal-identifikazzjoni korretta ta’ dawk is-servizzi li mhumiex marbutin mal-hruġ ta’ QCs, u l-forniment tat-tagħrif ta’ fiduċja dwar jekk dawk il-QCs humiex jew le sostnuti minn SSCD fejn dan it-tagħrif ikun nieqes mill-QC mahruġ.

▼ C1

Idealment, l-użu tal-ispazju “Sie” u l-estensjoni “Qualification” għandu jkun (strettament) limitat għal dawk il-kazijiet speċifiċi li għandhom jissolvew b’dak il-mod, billi l-QCs għandu jkun fihom biżżejjed tagħrif rigward l-istatus ikkwaliċat iddikjarat u dwar is-sostenn iddikjarat jew le minn SSCD.

Safejn hu possibbli, l-Istati Membri għandhom jinfurzaw l-adozzjoni u l-użu ta’ profili interoperabbli ta’ QCs.

3. Struttura tal-Mudell Komuni għal-Lista ta’ Fiduċja

Il-Mudell Komuni propost għal-Lista ta’ Fiduċja ta’ Stat Membru għandu jkun strutturat skont il-kategoriji ta’ tagħrif li ġejjin:

1. Tagħrif dwar il-Lista ta’ Fiduċja u l-iskema għall-hruġ tagħha;
2. Sensiela ta’ spazji li jinkludu tagħrif ta’ identifikazzjoni mhux ambigwa dwar kull CSP sorveljat/akkreditat taht l-iskema (din is-sensiela hija fakultattiva, jiġifieri li fejn ma tintużax, il-lista titqies vojta, u b’hekk jitqies li l-ebda CSP m’hu sorveljat jew akkreditat fl-Istat Membru assoċjat fil-kuntest tal-ambitu tal-Lista ta’ Fiduċja);
3. Għal kull CSP elenkat, sensiela ta’ spazji li jinkludu l-identifikazzjoni mhux ambigwa ta’ servizz ta’ ċertifikazzjoni sorveljat/akkreditat ipprovdut mis-CSP (din is-sekwenza għandu jkun fiha tal-anqas entrata waħda);
4. Għal kull servizz ta’ ċertifikazzjoni sorveljat/akkreditat elentikat, l-identifikazzjoni tal-istatus attwali tas-servizz u l-istorja ta’ dan l-istatus.

Fil-kuntest ta’ CSP li tohrog QCs, l-identifikazzjoni mhux ambigwa ta’ servizz ta’ ċertifikazzjoni sorveljat/akkreditat li jkun se jiġi elenkat għandha tqis dawk is-sitwazzjonijiet fejn ma hemmx biżżejjed tagħrif disponibbli fiċ-ċertifikat ikkwaliċat dwar l-istatus “kwalifikat” tiegħu, is-sostenn potenzjali tiegħu minn SSCD, b’mod speċjali sabiex jiġi indirizzat il-fatt addizzjonali li l-biċċa l-kbira mis-CSPs (kummerċjali) jużaw CA Kwalifikata waħdanija għall-hruġ ta’ diversi tipi ta’ ċertifikati ta’ entità aħharja, ikkwaliċati u mhux.

L-ghadd ta’ entrati fil-lista għal kull CSP irrikonoxxut jista’ jitnaqqas fejn jeżistu servizzi ta’ Upper CA waħda jew aktar, eż. fil-kuntest ta’ ġerarkija kummerċjali ta’ CAs minn Root CA sa CAs li johorġu ċertifikati. Madankollu, anki f’dawn il-kazijiet, il-prinċipju li tiġi żgurata r-rabta mhux ambigwa bejn servizz ta’ ċertifikazzjoni CSP_{QC} u s-sett ta’ ċertifikati mahsubin għall-identifikazzjoni bhala QCs għandu jinżamm u jibqa’ garantit.

1. Tagħrif dwar il-Lista ta’ Fiduċja u l-iskema għall-hruġ tagħha

Għandu jkun parti minn din il-kategorija t-tagħrif li ġej:

- **Tikketta** ta’ Lista ta’ Fiduċja li tiffaċilita l-identifikazzjoni tal-Lista ta’ Fiduċja matul tiffix elettroniku, kif ukoll biex tikkonferma l-ghanijiet tagħha meta tkun f’forma li tista’ tinqara mill-bniedem;
- **Format u identifikatur tal-verżjoni tal-format** ta’ Lista ta’ Fiduċja;
- **Numru ta’ sekwenza (jew ta’ verżjoni)** ta’ Lista ta’ Fiduċja;
- **Tagħrif dwar it-tip** ta’ Lista ta’ Fiduċja (eż. għall-identifikazzjoni tal-fatt li din il-Lista ta’ Fiduċja tipprovdni tagħrif dwar l-istatus ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni ta’ servizzi ta’ ċertifikazzjoni minn CSPs sorveljati/akkreditati mill-Istat Membru msemmi għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE);

▼ C1

- **Tagħrif dwar is-sid** ta' Lista ta' Fiduċja (eż. isem, indirizz, informazzjoni ta' kuntatt eċċ. tal-Entità tal-Istat Membru responsabbli għall-ikkompilar, il-pubblikazzjoni sikura u z-zamma tal-Lista ta' Fiduċja);
- **Tagħrif dwar l-iskemi sottostanti ta' sorveljanza/akkreditazzjoni** li magħhom hi marbuta l-Lista ta' Fiduċja, bl-inkluzjoni ta' iżda mhux limitati għal:
  - il-pajjiż li fih tapplika,
  - tagħrif dwar jew referenza għall-post fejn jista' jinstab tagħrif dwar l-iskemi (mudell tal-iskema, regoli, kriterji, komunità applikabbli, tip, eċċ.).
  - il-perjodu li matulu jinzamm it-tagħrif (storiku).
- **Il-politika u/jew l-avviżi legali u r-responsabbiltajiet** tal-Lista ta' Fiduċja;
- **Id-data u l-hin tal-hruġ** tal-Lista ta' Fiduċja, kif ukoll tal-aġġornament mistenni li jmiss.

2. *Tagħrif ta' identifikazzjoni mhux ambigwu dwar kull CSP irrikonoxxut mill-iskem*

Dan it-tagħrif għandu jinkludi mill-anqas dan li ġej:

- Isem l-organizzazzjoni tas-CSP kif użat f'registrazzjonijiet legali formali (dan jista' jinkludi l-UID tal-organizzazzjoni tas-CSP, skont il-prassi tal-Istat Membru li jkun);
- L-indirizz u l-informazzjoni ta' kuntatt tas-CSP;
- Tagħrif addizzjonali dwar is-CSP, inkluż jew direttament inkella b'referenza għal post li minnu jista' jitniżżel tali tagħrif.

3. *Għal kull CSP elenkat, sensiela ta' spazji li jinkludu l-identifikazzjoni mhix ambigwa ta' servizz ta' ċertifikazzjoni ipprovdut mis-CSP u sorveljat/akkreditat fil-kuntest tad-Direttiva 1999/93/KE*

Dan is-sett ta' tagħrif għandu jinkludi mill-anqas dawn li ġejjin għal kull servizz ta' ċertifikazzjoni minn CSP elenkat:

- Identifikatur tat-tip ta' servizz ta' ċertifikazzjoni (eż. identifikatur li jidentifika li s-servizz ta' ċertifikazzjoni sorveljat/ akkreditat mis-CSP hija Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li johrog QCs);
- L-isem (kummerċjali) ta' dan is-servizz ta' ċertifikazzjoni;
- Identifikatur uniku u mhux ambigwu tas-servizz ta' ċertifikazzjoni;
- Tagħrif addizzjonali dwar is-servizz ta' ċertifikazzjoni (eż. inkluż jew direttament jew b'referenza għal post li minnu t-tagħrif jista' jitniżżel, tagħrif ta' aċċess dwar is-servizz).
- Għas-servizzi CA/QC, sekwenza fakultattiva ta' tupli ta' tagħrif, b'kull tupla tipprovdi:
  - (i) Kriterji li għandhom jintużaw biex ikomplu jidentifikaw (jgħarblu), fi hdan is-servizz ta' ċertifikazzjoni "Sdi" identifikat, dak is-servizz preċiż (jiġifieri sett ta' ċertifikati kkwalifikati) li għalih huwa mitlub/ipprovdut tagħrif addizzjonali rigward l-indikazzjoni tas-sostenn bl-SSCD (u/jew il-hruġ lil Persuna Legali); u
  - (ii) Il-"kwalifikaturi assoċjati" li jipprovdu tagħrif dwar jekk is-sett ta' ċertifikati kkwalifikati minn dan is-servizz identifikat ahjar huwiex sostnut jew le minn SSCD, u/jew tagħrif dwar jekk tali QCs jinħarġux lil Persuna Guridika (awtomatikament jitqies bħala mahruġa lil Persuni Naturali).

▼ C1

4. *Għal kull servizz ta' ċertifikazzjoni elentikat, l-identifikazzjoni tal-istatus attwali tas-servizz u l-istorja ta' dan l-istatus*

Dan is-sett ta' tagħrif għandu jinkludi mill-anqas dan li ġej:

- Identifikatur tal-Istatus Attwali;
- Id-data u l-hin tal-bidu tal-Istatus Attwali;
- Tagħrif storiku dwar dan l-istatus.

4. **Definizzjonijiet u taqsiriet**

Għall-iskopijiet ta' dan id-dokument, għandhom japplikaw it-tifsiriet u taqsiriet li ġejjin:

Terminu	Taqkira	Definizzjoni
Fornitur ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni	CSP	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(11) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Awtorità ta' Ċertifikazzjoni	CA	CA hija CSP u tista' tuża għadd ta' mfietah ta' ffirmar privat ta' CAs tekniċi, b'kull wiehed minnhom ikollu ċertifikat assoċjat, sabiex tohroġ ċertifikati ta' entità aħharija. CA hija awtorità li jafdaw fiha utent wiehed jew aktar biex johlqu u jassenjaw ċertifikati. B'mod fakultattiv, l-Awtorità ta' Ċertifikazzjoni tista' tohloq l-imfietah tal-utenti [ETSI TS 102 042]. Is-CA titqies li hija identifikata permezz tat-tagħrif ta' identifikazzjoni preżenti fl-ispazju "Issuer" ta' ċertifikat CA marbut mal-muftieħ pubbliku (u ċ-ċertifikazzjoni tiegħu) marbut mal-muftieħ ta' ffirmar privat tas-CA u li, effettivament, jintuza mis-CA biex tohroġ ċertifikati ta' entità. CA jista' jkollha għadd ta' mfietah ta' ffirmar. Kull muftieħ ta' ffirmar ta' CA huwa identifikat b'mod uniku minn identifikatur uniku bħala parti mill-ispazju għall-Identifikatur tal-Muftieħ tal-Awtorità fiċ-ċertifikat tas-CA.
Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li tohroġ Ċertifikati Kwalifikati	CA/QC	CA li tilhaq ir-rekwiżiti stipulati fl-Anness II tad-Direttiva 1999/93/KE u li tohroġ ċertifikati kkwalifikati li jilhqur-rekwiżiti stipulati fl-Anness I għad-Direttiva 1999/93/KE.
Ċertifikat	Ċertifikat	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(9) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Ċertifikat Kwalifikat	QC	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(10) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Firmatarju	Firmatarju	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(3) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Sorveljanza	Sorveljanza	"Sorveljanza" tintuża bit-tifsira tad-Direttiva 1999/93/KE (Artikolu 3(3)). Id-Direttiva tirrekjedi li l-Istati Membri jistabbilixxu sistema xierqa li tippermetti s-sorveljanza ta' CSPs li huma stabbiliti fuq it-territorju tagħhom u li johorġu ċertifikati kkwalifikati lill-pubbliku, filwaqt li tizgura s-sorveljanza tal-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva.
Akkreditazzjoni Volontarja	Akkreditazzjoni	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(13) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Lista ta' Fiduċja	TL	Tfisser il-lista li tindika l-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni minn Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni li huma sorveljati/akkreditati mill-Istat Membru msemmi għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE.

▼ C1

Terminu	Taqisira	Definizzjoni
Lista ta' Status ta' Servizz ta' Fiduċja	TSL	Forma ta' lista ffirmata użata bħala l-bażi għall-preżentazzjoni ta' tagħrif dwar l-istatus ta' servizz ta' fiduċja skont l-ispeċifikazzjonijiet stipulati fl-ETSI TS 102 231.
Servizzi ta' Fiduċja		Servizz li jsaħħaħ il-fiduċja u l-kunfidenza fit-transazzjonijiet elettronici (tipikament iżda mhux neċessarjament bl-użu ta' tekniki kriptografiċi jew li jinvolvu materjal kunfidenzjali) (ETSI TS 102 231).
Fornitur ta' Servizz ta' Fiduċja	TSP	Entità li topera Servizz ta' Fiduċja (elettroniku) wiehed jew aktar (Dan it-terminu jintuza b'applikazzjoni usa' minn dak ta' CSP).
Timbru ta' Servizz ta' Fiduċja	TrST	Element (loġiku) fiżiku jew binarju maħluq jew maħruġ b'riżultat tal-użu ta' Servizz ta' Fiduċja. Ezempji ta' TrSTs binarju huma ċertifikati, CRLs, Timbri tal-Hin u twegibiet minn OCSP.
Firma Elettronika Kwalifikata	QES	AdES sostnut minn QC u maħluq minn SSCD kif iddefinit fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 1999/93/KE.
Firma Elettronika Avanzata	AdES	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 1999/93/KE.
Firma Elettronika Avanzata sostnuta minn Ċertifikat Kwalifikat	AdES _{QC}	Tfisser Firma Elettronika li tilhaq ir-rekwiżiti ta' AdES u li hija sostnuta minn QC kif iddefinit fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 1999/93/KE.
Tagħmir għall-Holqien tal-Firem Sikuri	SSCD	Kif iddefinit fl-Artikolu 2(6) tad-Direttiva 1999/93/KE.

KAPITOLU I

SPEĊIFIKAZZJONIJIET IDDETTALJATI GHALL-MUDELL KOMUNI GHAL-"LISTA TA' FIDUĊJA TAL-FORNITURI TA' SERVIZZI TA' ĊERTIFIKAZZJONI SORVELJATI/AKKREDITATI"

Fit-taqsimha li ġejja tad-dokument, il-kelmiet ewlenin "IRID" (MUST), "MA JRIDX" (MUST NOT), "MEHTIEĠ" (REQUIRED), "GHANDU" (SHALL), "MA GHANDUX" (SHALL NOT), "IMISSU" (SHOULD), "MA JMISSUX" (SHOULD NOT), "RAKKOMANDAT" (RECOMMENDED), "JISTA" (MAY), u "FAKULTATTIV" (OPTIONAL) għandhom ikunu interpretati kif deskritt f'RFC 2119 ⁽¹⁾.

► **MI** L-ispeċifikazzjonijiet li ġejjin jissejso fuq l-ispeċifikazzjonijiet u r-rekwiżiti mogħtija f'ETSI TS 102231 v.3.1.2. Fejn ma jingħata l-ebda rekwiżit speċifiku f'dawn l-ispeċifikazzjonijiet, ir-rekwiżiti minn ETS TS 102231 v.3.1.2 GHANDHOM japplikaw bis-shiħ. ◀ Fejn jingħataw rekwiżiti speċifiċi f'dawn l-ispeċifikazzjonijiet, GHANDHOM jieħdu l-prijorità fuq ir-rekwiżiti korrispondenti minn ETS TS 102 231 filwaqt li jintlewi bi speċifikazzjonijiet ta' format speċifikati f'ETSI TS 102 231. Fil-każ ta' nuqqas ta' qbil bejn l-ispeċifikazzjonijiet preżenti u l-ispeċifikazzjonijiet minn ETSI TS 102 231, l-ispeċifikazzjonijiet preżenti GHANDHOM jitqiesu standard.

⁽¹⁾ IETF RFC 2119: "Key words for use in RFCs to indicate Requirements Levels".

▼ C1

L-appoġġ lingwistiku GHANDU jiġi implimentat u pprovdut tal-anqas bl-Ingliż (EN), u potenzjalment ukoll fi Lsien nazzjonali wiehed jew aktar.

L-indikazzjoni tad-data u l-hin GHANDHA tkun konformi mal-klawżola 5.1.4 ta' ETSI TS 102 231.

L-użu ta' URIs GHANDU jkun konformi mal-klawżola 5.1.5 ta' ETSI TS 102 231.

Taghrif dwar l-Iskema ta' Hruġ tal-Lista ta' Fiduċja

Tag

T S L t a g (il-klawżola 5.2.1)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jkun konformi mal-klawżola 5.2.1 ta' ETSI TS 102231.

▼ M1**▼ C1**

Scheme Information

T S L v e r s i o n i d e n t i f i e r (il-klawżola 5.3.1)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u l-valur tiegħu GHANDU jkun "3" (intier).

T S L s e q u e n c e n u m b e r (il-klawżola 5.3.2)

▼ M1

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ. GHANDU jispeċifika n-numru ta' sekwenza tat-TSL. B'bidu mill-"1" mal-ewwel verżjoni tat-TSL, dan il-valur intier GHANDU jiżdied ma' kull verżjoni sussegwenti tat-TSL. MA GHANDUX jiġi rriciklat għal "1" meta jiżdied il-valur "TSL version identifier" ta' hawn fuq.

▼ C1

T S L t y p e (il-klawżola 5.3.3)

▼ M1

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ, u jispeċifika t-tip ta' TSL. Il-valur tiegħu GHANDU jkun <http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/TSL-Type/generic> (Generic).

▼ C1

Nota (1) Għall-konformità mal-klawżola 5.3.3 ta' ETSI TS 102 231, u biex ikun indikat it-tip speċifiku ta' TSL filwaqt li ssir referenza għall-eżistenza tal-ispeċifikazzjonijiet preżenti li jirregolaw l-istabbiliment ta' implimentazzjoni ta' TSL tal-Lista ta' Fiduċja tal-Istat Membru ⁽¹⁾ li jkun, u filwaqt li jkun permess jkollhom li *parser* jiddetermina liema forma minn kwalunkwe spazju sussegwenti ⁽²⁾ għandha tkun mistennija, fejn dawk l-isparji ikollhom tifsiriet speċifiċi (jew alternattivi) skont it-tip ta' TSL rappreżentat (f'dan il-każ il-Lista ta' Fiduċja ta' Stat Membru), l-URI speċifiku t'hawn fuq GHANDU jkun irregistrat u deskritt kif ġej:

⁽¹⁾ Jiġifieri, "il-Lista tal-Istatus ta' Sorveljanza/Akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni minn Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni, li huma sorveljati/akkreditati mill-Istat Membru msemmi għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE" (jew fil-qosor, il-"Lista ta' Fiduċja").

⁽²⁾ Jiġifieri l-isparji speċifikati minn ETSI TS 102 231 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): Provision of harmonized Trust-service status information and "profiled" by the present specifications to specify the establishment of the Member States' Trusted List.

▼ M1

URI: (Generic) <http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/TSL-Type/generic>

▼ C1

Deskrizzjoni: Implimentazzjoni TSL ta' lista ta' status ta' sorveljanza/akkreditazzjoni ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni minn fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li huma sorveljati/akkreditati mill-Istat Membru msemmi li hu s-sid tal-implimentazzjoni tat-TSL għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, permezz ta' proċess ta' sorveljanza diretta (volontarja jew regolatorja).

Scheme operator name (il-klawżola 5.3.4)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ. GHANDU jispeċifika l-isem tal-Entità tal-Istat Membru responsabbli għall-ikkompilar, il-pubblikazzjoni u ż-żamma tal-Lista ta' Fiduċja Nazzjonali. GHANDU jispeċifika l-isem formali li bih topera l-entità legali assoċjata jew l-entità mahtura (eż. għal aġenziji amministrattivi tal-gvern) assoċjata mal-Entità msemmija. IRID ikun l-isem użat fir-reġistrazzjoni jew awtorizzazzjoni legali formali, u li għalih għandha tkun indirizzata kull komunikazzjoni formali. GHANDU jkun sekwenza ta' *strings* b'karattri multilingwi, u GHANDU jiġi implimentat bl-Ingliż (EN) bhala l-ilsien obbligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar.

Nota: Pajjiż JISTA' jkollu Entitajiet ta' Sorveljanza u Akkreditazzjoni differenti, u anki entitajiet addizzjonali għal kwalunkwe attività operazzjoni assoċjata. ► **M1** Huwa f'idejn kull Stat Membru biex jahtar l-operatur tal-Iskema għall-implimentazzjoni TSL tal-Lista' ta' Fiduċja tal-Istat Membru li jkun. ◀ Huwa mistenni li l-Entità ta' Sorveljanza, l-Entità ta' Akkreditazzjoni u l-Operatur tal-Iskema (meta jidhru bhala entitajiet separati) jkollhom ir-responsabbiltà individwali tagħhom.

Kull sitwazzjoni li fiha għadd ta' entitajiet ikunu responsabbli għas-sorveljanza, l-akkreditazzjoni jew aspetti operazzjonali GHANDHA tiġi riflessa u identifikata konsistentement bhala tali fit-tagħrif tal-Iskema bhala parti mill-Lista ta' Fiduċja, inkluż fit-tagħrif speċifiku għall-iskemi, indikat bi "Scheme information URI" (il-klawżola 5.3.7).

▼ M1

L-Operatur tal-Iskema msemmi (il-klawżola 5.3.4) huwa l-entità li se tiffirma t-TSL.

▼ C1**Scheme operator address (il-klawżola 5.3.5)**

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ. GHANDU jispeċifika l-indirizz tal-entità legali jew tal-organizzazzjoni mahtura identifika fl-ispazju "Scheme operator name" (il-klawżola 5.3.4) għall-komunikazzjoni kemm postali kif ukoll elettronika. GHANDU jinkludi kemm il-"Postal Address" (jiġifieri n-numru u t-triq, il-lokalità, [l-istat jew il-provinċja], [il-kodiċi postali] u l-kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2) skont il-klawżola 5.3.5.1; kif ukoll l-"Electronic Address" (jiġifieri l-posta elettronika u/jew l-indirizz tal-websajt) skont il-klawżola 5.3.5.2.

Scheme name (il-klawżola 5.3.6)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ, u jispeċifika l-isem li bih topera l-iskema. GHANDU jkun sekwenza ta' *strings* b'karattri multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obbligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar), iddefinita kif ġej:

▼ C1

— Il-verżjoni EN GHANDHA tkun *string* ta' karattri strutturat kif ġej:

CC:EN_name_value

fejn

— “CC” = il-kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2 użat fl-ispazju “Scheme territory” (il-klawżola 5.3.10);

— “.” = jintuża bhala l-element ta' separazzjoni;

▼ M1

— “EN_name_value” = Supervision/Accreditation Status List of certification services from Certification Service Providers, which are supervised/accredited by the referenced Member State for compliance with the relevant provisions laid down in Directive 1999/93/EC and its implementation in the referenced Member State's laws.

▼ C1

— Kull verżjoni fi lsien nazzjonali ta' Stat Membru GHANDHA tkun *string* ta' karattri strutturat kif ġej:

CC:name_value

fejn

— “CC” = il-kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2 użat fl-ispazju “Scheme territory” (il-klawżola 5.3.10)

— “.” = jintuża bhala l-element ta' separazzjoni

— “name_value” = It-traduzzjoni uffiċjali fl-ilsien nazzjonali tal- “EN_name_value” ta' hawn fuq.

L-isem tal-iskema għandu jidentifika, b'mod uniku u b'isimha, l-iskema msemmija mill-ispazju “Scheme information URI”, kif ukoll biex jiġi żgurat li fil-każ li operatur ta' skema jopera aktar minn skema waħda, jingħata isem distint lil kull waħda minnhom.

L-Istati Membri u l-Operaturi tal-Iskemi GHANDHOM jiżguraw li fejn Stat Membru jew Operatur ta' Skema joperaw aktar minn skema waħda, jingħata isem distint lil kull waħda minnhom.

Scheme information URI (il-klawżola 5.3.7)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-URI(s) fejn l-utenti (partijiet ta' fiduċja) jistgħu jiksbu tagħrif speċifiku dwar l-iskemi (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar). Dan GHANDU jkun sekwenza ta' *pointers* multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar). L-URI(s) imsemmija JRIDU jhaffu t-triq lejn tagħrif li jiddeskrivi “informazzjoni xierqa rigward l-iskema”.

L-“informazzjoni xierqa dwar l-iskema” GHANDHA tinkludi mill-inqas:

— Tagħrif ġenerali introduttiv komuni għall-Istati Membri kollha, fir-rigward tal-ambitu u l-kuntest tal-Lista ta' Fidučja, u l-iskemi sottostanti ta' sorveljanza/akkreditazzjoni. It-test komuni li għandu jintuża huwa kif ġej:

▼ C1

The present list is the TSL implementation of [*name of the relevant Member State*] “Trusted List of supervised/accredited Certification Service Providers” providing information about the supervision/accreditation status of certification services from Certification Service Providers (CSPs) who are supervised/accredited by [*name of the relevant Member State*] for compliance with the relevant provisions of Directive 1999/93/KE of the European Parliament and of the Council of 13 December 1999 on a Community framework for electronic signatures.

The Trusted List aims at:

- listing and providing reliable information on the supervision/accreditation status of certification services from Certification Service Providers, who are supervised/accredited by [*name of the relevant Member State*] for compliance with the relevant provisions laid down in Directive 1999/93/KE;
- facilitating the validation of electronic signatures supported by those listed supervised/accredited certification services from the listed CSPs.

The Trusted List of a Member State provides a minimum of information on supervised/accredited CSPs issuing Qualified Certificates in accordance with the provisions laid down in Directive 1999/93/KE (Art. 3.3, 3.2 and Art. 7.1(a)), including information on the QC supporting the electronic signature and whether the signature is or not created by a Secure Signature Creation Device.

The CSPs issuing Qualified Certificates (QCs) listed here are supervised by [*name of the relevant Member State*] and may also be accredited for compliance with the provisions laid down in Directive 1999/93/KE, including with the requirements of Annex I (requirements for QCs), and those of Annex II (requirements for CSPs issuing QCs). The applicable “supervision” system (respectively “voluntary accreditation” system) is defined and must meet the relevant requirements of Directive 1999/93/KE, in particular those laid down in Art. 3.3, Art. 8.1, Art. 11 (respectively, Art. 2.13, Art. 3.2, Art. 7.1(a), Art. 8.1, Art. 11)

Additional information on other supervised/accredited CSPs not issuing QCs but providing services related to electronic signatures (e.g. CSP providing Time Stamping Services and issuing Time Stamp Tokens, CSP issuing non-Qualified certificates, ecc.) are included in the Trusted List and the present TSL implementation at a national level on a voluntary basis.

- Tagħrif speċifiku dwar l-iskemi sottostanti ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni, b’mod partikulari ⁽¹⁾:
- Tagħrif dwar is-sistema ta’ sorveljanza applikabbli għal kwalunkwe CSP_{QC};

⁽¹⁾ L-aħhar żewġ settijiet ta’ tagħrif huma ta’ importanza fundamentali biex il-partijiet ikunu jistgħu jevalwaw il-kwalità u l-livell ta’ sigurtà ta’ tali sistemi ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni. Dawk is-settijiet ta’ tagħrif għandhom jingħataw fuq il-livell tal-Lista ta’ Fiduċja bl-użu tal-kontenut attwali ta’ “Scheme information URI” (il-klawżola 5.3.7 – tagħrif ipprovdut mill-Istati Membri), “Scheme type/community/rules” (il-klawżola 5.3.9 – bl-użu ta’ test komuni għall-Istati Membri kollha) u “TSL policy/legal notice” (il-klawżola 5.3.11 – test komuni għall-Istati Membri kollha, b’referenza għad-Direttiva 1999/93/KE, flimkien mal-possibbiltà li kull Stat Membru jzid it-testi jew ir-referenzi speċifiċi tagħhom). Jista’ jingħata tagħrif addizzjonali dwar sistemi ta’ sorveljanza/akkreditazzjoni għal CSPs li ma jgħorġux QCs, fuq il-livell tas-servizz, fejn applikabbli u meħtieġ (eż. għad-distinzjoni bejn għadd ta’ livelli ta’ kwalità/sigurtà), bl-użu ta’ “Scheme service definition URI” (il-klawżola 5.5.6).

▼ **C1**

- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar l-iskema nazzjonali ta' akkreditazzjoni volontarja li tgħodd għal kwalunkwe CSP_{QC};
- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar is-sistema ta' sorveljanza li tgħodd għal kwalunkwe CSP li ma jhoroġx QCs;
- Tagħrif, fejn applikabbli, dwar l-iskema nazzjonali ta' akkreditazzjoni volontarja li tgħodd għal kwalunkwe CSP li ma jhoroġx QCs;
- Dan it-tagħrif speċifiku GHANDU jinkludi, mill-anqas, għal kull skema sottostanti elenkata hawn fuq:
  - Deskrizzjoni ġenerali;
  - Tagħrif dwar il-proċess segwit mill-Entità ta' Sorveljanza/Akkreditazzjoni biex tissorvelja/takkredita s-CSPs, u segwit mis-CSPs biex ikunu sorveljati/akkreditati;
  - Tagħrif dwar il-kriterji li skonthom is-CSPs huma sorveljati/akkreditati.
- Tagħrif speċifiku, fejn applikabbli, dwar il-“kwalifiki” speċifiċi li għalihom jistgħu jkunu eliġibbli whud mill-elementi (loġiċi) fiżiċi jew binarji ġġenerati jew mahruġa b'riżultat tal-forniment ta' servizz ta' ċertifikazzjoni, abbażi tal-konformità tagħhom mad-dispożizzjonijiet u r-rekwiziti stipulati fuq il-livell nazzjonali, inkluza t-tifsira ta' tali “kwalifika” u d-dispożizzjonijiet u r-rekwiziti nazzjonali assoċjati.

Tagħrif addizzjonali dwar l-iskema, speċifiku għall-Istati Membri, JISTA' jingħata b'mod volontarju. Dan GHANDU jinkludi:

- Tagħrif dwar il-kriterji u r-regoli użati għall-ghazla tas-supervizuri jew l-awdituri, u d-definizzjoni ta' kif is-CSPs ikunu sorveljati (ikkrollati) jew akkreditati (awditjati) minnhom;
- Tagħrif ieħor ġenerali jew ta' kuntatt, applikabbli għall-operat tal-iskema.

Status determination approach (il-klawżola 5.3.8)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-identifikatur tal-approċċ għad-determinazzjoni tal-istatus. GHANDU jintuza l-URI speċifiku li ġej, irregistrat u deskritt kif ġej:

URI: <http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/StatusDetn/appropriate>

Deskrizzjoni: L-istatus tas-servizzi elenkati jiġi determinat mill-Operatur tal-Iskema jew f'ismu, b'sistema xierqa għal Stat Membru ta' referenza, li tippermetti s-“sorveljanza” (u fejn applikabbli, l-“akkreditazzjoni volontarja”) ta' fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni stabbiliti fit-territorju tiegħu (jew stabbiliti f'pajjiż terz fil-każ ta' “akkreditazzjoni volontarja”) u li jhoroġu ċertifikati kwalifikati lill-pubbliku skont l-Artikolu 3(3) (rispettivament l-Artikoli 3(2) u 7(1)(a) tad-Direttiva 1999/93/KE, u li tippermetti, fejn applikabbli, is-“sorveljanza”/“akkreditazzjoni volontarja” ta' fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li ma jhoroġux ċertifikati kwalifikati, skont “skema/i ta' approvazzjoni rikonoxxuti” definiti u stabbiliti fuq livell nazzjonali, implimentati fuq bażi nazzjonali għas-sorveljanza tal-konformità tas-servizzi minn CSPs li ma jhoroġux QCs mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, u estiżi potenzjalment b'dispożizzjonijiet nazzjonali rigward il-forniment ta' tali servizzi ta' ċertifikazzjoni.

▼ **C1**

Scheme type/community/rules (il-klawżola 5.3.9)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jinkludi mill-anqas l-URLs irregi-strati li ġejjin:

- URI komuni ghal-Listi ta' Fiduċja kollha tal-Istati Membri, li jindika test deskrittiv li GHANDU jkun applikabbli ghal-Listi ta' Fiduċja kollha:

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/schemerules/common>

- li permezz tiegħu jiġi identifikat is-schem tal-iskema tal-Istat Membru (identifikata bit-“TSL type” (il-klawżola 5.3.3) u bi “Scheme name” (il-klawżola 5.3.6)) fi skema ta' skemi (jiġifieri TSL li telenka *pointers* għall-Istati Membri kollha li jipubblikaw u jzommu Lista ta' Fiduċja fil-forma ta' TSL);
- fejn l-utenti jistgħu jiksbu politiki/regoli li skonthom is-servizzi inkluzi fil-lista GHANDHOM ikunu evalwati, u li minnhom jista' jiġi ddeterminat it-tip ta' TSL (ara l-klawżola 5.3.3);
- fejn l-utenti jistgħu jiksbu deskrizzjoni dwar kif jintuza u jiġi interpretat il-kontenut tal-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja. Dawn ir-regoli t'uzu GHANDHOM ikunu komuni ghal-Listi ta' Fiduċja tal-Istati Membri, ikun xi jkun it-tip ta' servizz elenkat, u jkunu xi jkunu s-sistemi ta' sorveljanza/akkreditazzjoni.

Test deskrittiv:

Participation in a scheme

Each Member State must create a “Trusted List of supervised/accredited Certification Service Providers” providing information about the supervision/accreditation status of certification services from Certification Service Providers (CSPs) who are supervised/accredited by the relevant Member State for compliance with the relevant provisions of Directive 1999/93/KE of the European Parliament and of the Council of 13 December 1999 on a Community framework for electronic signatures.

The present TSL implementation of such Trusted Lists is also to be referred to in the list of links (pointers) towards each Member State's TSL implementation of their Trusted List, compiled by the European Commission.

Policy/rules for the assessment of the listed services

The Trusted List of a Member State must provide a minimum of information on supervised/accredited CSPs issuing Qualified Certificates in accordance with the provisions laid down in Directive 1999/93/KE (Art. 3.3, 3.2 and Art. 7.1(a)), including information on the Qualified Certificate (QC) supporting the electronic signature and whether the signature is or not created by a Secure Signature Creation Device.

▼ C1

The CSPs issuing Qualified Certificates (QCs) must be supervised by the Member State in which they are established (if they are established in a Member State), and may also be accredited, for compliance with the provisions laid down in Directive 1999/93/KE, including with the requirements of Annex I (requirements for QCs), and those of Annex II (requirements for CSPs issuing QCs). CSPs issuing QCs that are accredited in a Member State must still fall under the appropriate supervision system of that Member State unless they are not established in that Member State. The applicable “supervision” system (respectively “voluntary accreditation” system) is defined and must meet the relevant requirements of Directive 1999/93/KE, in particular those laid down in Art. 3.3, Art. 8.1, Art. 11 (respectively, Art. 2.13, Art. 3.2, Art 7.1(a), Art. 8.1, Art. 11)

Additional information on other supervised/accredited CSPs not issuing QCs but providing services related to electronic signatures (e.g. CSP providing Time Stamping Services and issuing Time Stamp Tokens, CSP issuing non-Qualified certificates, ecc.) may be included in the Trusted List and the present TSL implementation at a national level on a voluntary basis.

CSPs not issuing QCs but providing ancillary services, may fall under a “voluntary accreditation” system (as defined in and in compliance with Directive 1999/93/KE) and/or under a nationally defined “recognised approval scheme” implemented on a national basis for the supervision of compliance with the provisions laid down in Directive 1999/93/KE and possibly with national provisions with regard to the provision of certification services (in the sense of Art. 2.11 of the Directive). Some of the physical or binary (logical) objects generated or issued as a result of the provision of a certification service may be entitled to receive a specific “qualification” on the basis of their compliance with the provisions and requirements laid down at national level but the meaning of such a “qualification” is likely to be limited solely to the national level.

Interpretation of the TSL implementation of the Trusted List

The **general user guidelines** for electronic signature applications, services or products relying on a TSL implementation of a Trusted List according to the Annex of Commission Decision 2009/767/EC are as follows:

A “CA/QC” “Service type identifier” (“Sti”) entry (similarly a CA/QC entry further qualified as being a “RootCA/QC” through the use of “Service information extension” (“Sie”) additionalServiceInformation extension)

— indicates that from the “Service digital identifier” (“Sdi”) identified CA (similarly within the CA hierarchy starting from the “Sdi” identified RootCA) from the corresponding CSP (see associated TSP information fields), all issued end-entity certificates are Qualified Certificates (QCs) **provided** that it is claimed as such in the certificate through the use of appropriate ETSI TS 101 862 defined QcStatements (i.e. QcC, QcSSCD) and/or ETSI TS 101 456 defined QCP(+) OIDs (and this is guaranteed by the issuing CSP and ensured by the Member State Supervisory/Accreditation Body)

▼ C1

Note: if no “Sie”“Qualification” information is present or if an end-entity certificate that is claimed to be a QC is not “further identified” through a related “Sie” entry, then the “machine-processable” information to be found in the QC is supervised/accredited to be accurate. That means that the usage (or not) of the appropriate ETSI defined QcStatements (i.e. QcC, QcSSCD) and/or ETSI defined QCP(+) OIDs is ensured to be in accordance with what it is claimed by the CSP issuing QCs.

- **and IF**“Sie”“Qualification” information is present, then in addition to the above default usage interpretation rule, those certificates that are identified through the use of this “Sie”“Qualification” entry, which is constructed on the principle of a sequence of “filters” further identifying a set of certificates, must be considered according to the associated “qualifiers” providing some additional information regarding “SSCD support” and/or “Legal person as subject” (e.g. those certificates containing a specific OID in the Certificate Policy extension, and/or having a specific “Key usage” pattern, and/or filtered through the use of a specific value to appear in one specific certificate field or extension, etc.). Those qualifiers are part of the following set of “qualifiers” used to compensate for the lack of information in the corresponding QC content, and that are used respectively:

- to indicate the nature of the SSCD support:

- “QCWithSSCD” qualifier value meaning “QC supported by an SSCD”, or
- “QCNoSSCD” qualifier value meaning “QC not supported by an SSCD”, or
- “QCSSCDStatusAsInCert” qualifier value meaning that the SSCD support information is ensured to be contained in any QC under the “Sdi”-“Sie” provided information in this CA/QC entry;

AND/OR

- to indicate issuance to Legal Person:

- “QCForLegalPerson” qualifier value meaning “Certificate issued to a Legal Person”

The general interpretation rule for any other “Sti” type entry is that the listed service named according to the “Sn” field value and uniquely identified by the “Sdi” field value has a current supervision/accreditation status according to the “Secs” field value as from the date indicated in the “Current status starting date and time”. Specific interpretation rules for any additional information with regard to a listed service (e.g. “Service information extensions” field) may be found, when applicable, in the Member State specific URI as part of the present “Scheme type/community/rules” field.

Please refer to the Technical specifications for a Common Template for the “Trusted List of supervised/accredited Certification Service Providers” in the Annex of Commission Decision 2009/767/EC for further details on the fields, description and meaning for the TSL implementation of the Member States’ Trusted Lists.

▼ C1

- URI speċifiku għal kull Lista ta' Fiduċja tal-Istat Membru li jkun, li tindika test deskrittiv li GHANDU jkun applikabbli għal-Listi ta' Fiduċja tal-istess Stat Membru:

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/schemerules/CC>

Fejn "CC" = il-kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2 użat fl-ispazju "Scheme territory" (il-klawżola 5.3.10)

- fejn l-utenti jistgħu jiksbu l-politiki/regoli speċifiċi tal-Istat Membru ta' referenza, li skonthom is-servizzi inkluzi fil-lista GHANDHOM ikunu evalwati skont is-sistema ta' sorveljanza u l-iskemi ta' akkreditazzjoni volontarja xierqa tal-Istat Membru.
- fejn l-utenti jistgħu jiksbu deskrizzjoni speċifika mill-Istat Membru ta' referenza dwar kif jintuża u jiġi interpretat il-kontenut tal-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja fir-rigward tas-servizzi ta' ċertifikazzjoni mhux marbutin mal-ħruġ ta' QCs. Dan jista' jintuża biex jindika granularità potenzjali fis-sistemi nazzjonali ta' sorveljanza/akkreditazzjoni marbutin ma' CSPs li ma johorġux QCs, u kif l-ispazji "Scheme service definition URI" (klawżola 5.5.6) u "Service information extension" jintużaw għal dan il-ghan.

L-Istati Membri JISTGHU jiddefinixxu URIs addizzjonali mill-URI speċifiku tal-Istat Membru t'hawn fuq (jiġifieri URIs definiti minn dan l-URI ġerarkiku speċifiku).

Scheme territory (il-klawżola 5.3.10)

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-pajjiż li fih hija stabbilita l-iskema (kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2).

TSL policy/legal notice (il-klawżola 5.3.11)

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-politika tal-iskema jew jipprovdí avviz rigward l-istatus legali tal-iskema jew rigward ir-rekwiżiti legali milhuqa għall-ġurisdizzjoni li fiha hi stabbilita l-iskema u/jew kwalunkwe restrizzjoni u kundizzjoni li skonthom tinzamm u tiġi ppubblikata l-Lista ta' Fiduċja.

Dan GHANDU jkun *string* ta' karattri multilingwi (test sempliċi) magħmula minn żewġ partijiet:

- L-ewwel parti, obligatorja, komuni għal-Listi ta' Fiduċja tal-Istati Membri kollha (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, izda potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar), li tindika li l-qafas legali applikabbli hija d-Direttiva 1999/93/KE u l-implimentazzjoni korrispondenti tagħha fil-ligijiet tal-Istat Membru indikat fl-ispazju "Scheme Territory".

Verżjoni bl-Ingliż tat-test komuni:

The applicable legal framework for the present TSL implementation of the Trusted List of supervised/accredited Certification Service Providers for [name of the relevant Member State] is the Directive 1999/93/KE of the European Parliament and of the Council of 13 December 1999 on a Community framework for electronic signatures and its implementation in [name of the relevant Member State] laws.

▼ C1

Verzjoni bil-Malti:

Il-qafas legali applikabbli għal din l-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja ta' Fornituri ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni sorveljati/akkreditati għal Malta huwa d-Direttiva 1999/93/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 1999 dwar qafas Komunitarju għall-firem elettronici u l-implimentazzjoni tiegħu fil-ligijiet ta' Malta.

- It-tieni parti, fakultattiva, speċifika għal kull Lista ta' Fiduċja (bl-EN bhala l-ilsien obbligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar), li tindika referenzi għal oqfsa legali nazzjonali speċifiċi applikabbli (eż. b'mod partikulari fejn marbutin ma' skemi nazzjonali ta' sorveljanza/akkreditazzjoni għal CSPs li ma johorgux QCs).

Historical information period (il-klawżola 5.3.12)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika t-tul ta' zmien (f'numru shih) li fih jiġi pprovdut tagħrif storiku fit-TSL. Dan il-valur intier għandu jingħata bhala għadd ta' jiem, u fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, GHANDU jkun ikbar jew daqs 3 653 (jiġifieri li l-implimentazzjoni TSL tal-Listi ta' Fiduċja tal-Istati Membri għandha tinkludi tagħrif storiku għal tal-anqas għaxar snin). Valuri akbar għandhom iqisu r-rekwiżiti legali għaż-żamma tad-dejta fl-Istat Membru indikat fl-ispazju "Scheme Territory" (il-klawżola 5.3.10).

Pointers to other TSLs (il-klawżola 5.3.13)

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jinkludi, fejn disponibbli, il-*pointer* lejn formola konformi ma' ETSI TS 102 231 tal-lista Komunitarja ta' links (*pointers*) lejn kull implimentazzjoni TSL tal-Listi ta' Fiduċja mill-Istati Membri. Għandhom japplikaw l-ispeċifikazzjonijiet tal-klawżola 5.3.13 ta' ETSI TS 102 231 filwaqt li jiġi impost l-użu tal-identità diġitali fakultattiva, li tirrappreżenta dak li johroġ it-TSL indikat, b'format kif speċifikat fil-klawżola 5.5.3.

Nota: Waqt l-istennija għall-implimentazzjoni, konformi ma' ETSI TS 102 231, tal-lista Komunitarja ta' links lejn l-implimentazzjoni TSL tal-Listi ta' Fiduċja tal-Istati Membri, dan l-ispazju MA GHANDUX jintuża.

List issue date and time (il-klawżola 5.3.14)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika d-data u l-hin (UTC espress bhala Zulu) li fihom inharġet it-TSL bl-użu ta' valur ta' data u hin kif speċifikat fil-klawżola 5.1.4 ta' ETSI TS 102 231.

Next update (il-klawżola 5.3.15)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika d-data u l-hin (UTC espress bhala Zulu) li sa mhux aktar tard minnhom għandha tinhareġ it-TSL jew tkun nulla, għall-indikazzjoni ta' TSL magħluqa (bl-użu ta' valur ta' data u hin kif speċifikat fil-klawżola 5.1.4 ta' ETSI TS 102 231).

Fil-każ li ma jsir l-ebda tibdil interim tal-istatus ta' TSP jew servizz kopert mill-iskema, it-TSL GHANDHA terġa' tinhareġ sal-iskadenza tal-aħhar TSL mahruġa.

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, id-differenza bejn id-data u l-hin ta' "Next update" u ta' "List issue date and time" MA GHANDHIEX taqbez is-**sitt (6)** xhur.

▼ **C1****Distribution points** (il-klawżola 5.3.16)

Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV. Jekk jintuża, GHANDU jispeċifika lokalitajiet fejn l-implimentazzjoni TSL attwali tal-Lista ta' Fiduċja hija ppubblikata, u fejn jistgħu jinstabu aġġornamenti għat-TSL attwali. Jekk jiġu speċifikati punti ta' distribuzzjoni multipli, kollha JRIDU jipprovdu kopji identiċi tat-TSL attwali jew tal-verżjoni aġġornata tagħha. Fejn jintuża, dan l-ispazju għandu jkollu l-format ta' sekwenza ta' *strings* mhux vojta, kull waħda skont RFC 3986 ⁽¹⁾.

Scheme extensions (il-klawżola 5.3.17)

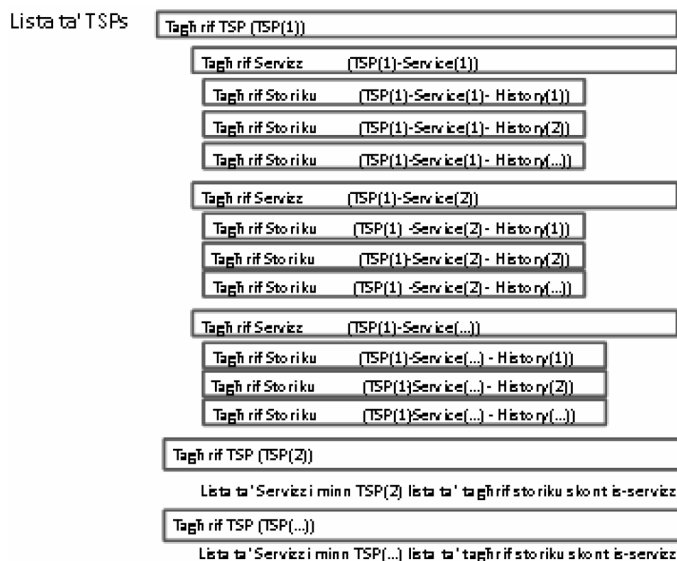
Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV u ma jintużaw fil-kuntest ta' din l-ispeċifikazzjoni.

List of Trust Service Providers

Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV.

Fil-każ li l-ebda CSP huwa jew kien sorveljat/akkreditat fil-kuntest tal-iskema fi Stat Membru, dan l-ispazju GHANDU jkun nieqes. Madankollu, huwa maqbul li anki fejn Stat Membru ma jkollu l-ebda CSP sorveljat jew akkreditat mill-iskema, l-Istati Membri GHANDHOM jimplementaw TSL b'dan l-ispazju nieqes. In-nuqqas ta' xi CSP fil-lista GHANDU jfisser li ma hemm l-ebda CSP sorveljat/akkreditat fil-pajjiż speċifikat fi "Scheme Territory".

Fil-każ li servizz CSP wiehed jew aktar huma jew kienu sorveljati/akkreditati mill-iskema, dan l-ispazju GHANDU jkun fih sekwenza li tidentifika kull CSP li jipprovdi servizz wiehed jew aktar minn dawk sorveljati/akkreditati, b'dettalji dwar l-istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni kif ukoll dwar l-istorja tal-istatus ta' kull servizz tas-CSP (fil-Figura ta' hawn taht, TSP = CSP).

⁽¹⁾ IETF RFC 3986: "Uniform Resource Identifiers (URI): Generic syntax".

▼ C1

Il-lista ta' TSPs hija mqassma kif muri fil-Figura t'hawn fuq. Għal kull TSP, hemm sekwenza ta' spazji li jinkludu tagħrif dwar it-TSP ("TSP Information"), segwita minn lista ta' Servizzi. Għal kull wiehed minn dawn is-Servizzi elenkati, hemm sekwenza ta' spazji li jinkludu tagħrif dwar is-Servizz ("Service Information"), u sekwenza ta' spazji dwar l-istorja tal-istatus ta' approvazzjoni tas-Servizz ("Service approval history").

TSP Information*TSP(1)*

T S P n a m e (il-klawżola 5.4.1)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika isem l-entità legali responsabbli għas-servizzi tas-CSP li huma jew kienu sorveljati/akkreditati taht l-iskema. Dan huwa sekwenza ta' *strings* ta' karattri multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar). Dan l-isem IRID ikun dak użat fir-reġistrazzjonijiet legali formali, u li għalih tiġi indirizzata kull komunikazzjoni formali.

T S P t r a d e n a m e (il-klawżola 5.4.2)

Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV u, jekk ikun preżenti, GHANDU jispeċifika isem alternattiv li bih jidentifika ruhu s-CSP fil-kuntest speċifiku tal-fomiment ta' dawk is-servizzi tiegħu li jinstabu f'din it-TSL fl-entrata "TSP name" (il-klawżola 5.4.1).

Nota: Fejn entità legali CSP individwali tipprovdi servizzi b'ismijiet kummerċjali differenti jew f'kuntesti speċifiċi differenti, jista' jkun hemm tant entrati CSP daqskemm kuntesti speċifiċi (eż. entrati għall-Isem/Isem Kummerċjali). Għażla oħra tkun li jiġi elenkat kull CSP (entità legali) individwali darba biss, u li jingħata tagħrif dwar il-kuntest speċifiku tas-Servizz. Huwa f'idejn l-Operatur tal-Iskema tal-Istat Membru biex jiddiskuti u jaqbel mas-CSP dwar l-aktar strategija xierqa.

T S P a d d r e s s (il-klawżola 5.4.3)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-indirizz tal-entità legali jew tal-organizzazzjoni mahtura identifika fl-ispazju "TSP name" (il-klawżola 5.3.1) għall-komunikazzjoni kemm postali kif ukoll elettronika. GHANDU jinkludi kemm il-"PostalAddress" (jiġifieri n-numru u t-triq, il-lokalità, [l-istat jew il-provinċja], [il-kodiċi postali] u l-kodiċi tal-pajjiż ISO 3166-1 alpha-2) skont il-klawżola 5.3.5.1; kif ukoll l-"Electronic Address" (jiġifieri l-posta elettronika u/jew l-indirizz tal-websajt) skont il-klawżola 5.3.5.2.

T S P i n f o r m a t i o n U R I (il-klawżola 5.4.4)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-URI(s) fejn l-utenti (eż. partijiet ta' fiduċja) jistgħu jiksbu tagħrif speċifiku dwar is-CSP. Dan GHANDU jkun sekwenza ta' *pointers* multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar). L-URI(s) imsemmija JRIDU jindikaw triq lejn tagħrif li jiddeskrivi t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali tas-CSP, kif ukoll il-prassi tiegħu, il-kwistjonijiet legali, il-politiki tiegħu ta' għajnuma lill-konsumatur, u tagħrif generiku iehor li japplika għas-servizzi kollha tiegħu elenkati fl-entrata tas-CSP fit-TSL.

Nota: Fejn entità legali CSP individwali tipprovdi servizzi b'ismijiet kummerċjali differenti jew f'kuntesti speċifiċi differenti, u dan ikun intwera f'tant entrati TSP daqs it-tali kuntesti speċifiċi, dan l-ispazju GHANDU jispeċifika tagħrif marbut mas-sensiela speċifika ta' servizzi elenkati f'entrata partikulari TSP/TradeName.

▼ C1**TSP information extensions (il-klawżola 5.4.5)**

Dan l-ispazju huwa fakultattiv u, jekk ikun preżenti, JISTA' jintuża mill-operatur tal-iskema, skont l-ispeċifikazzjonijiet ta' ETSI TS 102 231 (il-klawżola 5.4.5), biex jipprovdi tagħrif speċifiku, li għandu jiġi interpretat skont ir-regoli tal-iskema speċifika.

List of Services

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jkun fih sekwenza li tidentifika kull wiehed mis-servizzi rikonoxxuti tas-CSP kif ukoll l-istatus ta' approvazzjoni (u l-istorja ta' dak l-istatus) ta' dak is-servizz. Għandu jkun elenkat tal-anqas servizz wiehed (anki jekk it-tagħrif miżmum huwa storiku kollu kemm hu).

Billi z-zamma ta' tagħrif storiku dwar is-servizzi elenkati hija MEHTIEĠA skont dawn l-ispeċifikazzjonijiet, it-tagħrif storiku JRID jinżamm anki jekk l-istatus kurrenti tas-servizz is-soltu ma jitlobx li jkun elenkat (eż. jekk is-servizz jiġi rtirat). B'hekk CSP IRID jiġi inkluż anki meta l-uniku servizz elenkat tiegħu jinsab f'tali stat, sabiex tibqa' tinzamm l-istorja tiegħu.

Service Information

TSP(1) Service(1)

Service type identifier (il-klawżola 5.5.1)

▼ M1

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-identifikatur tat-tip ta' servizz skont it-tip tal-ispeċifikazzjonijiet TSL attwali (jiġifieri "/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/TSLtype/generic").

▼ C1

Fejn is-servizz elenkat huwa marbut mal-hruġ ta' Ċertifikati Kwalifikati, l-URI msemmi GHANDU jkun <http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/CA/QC> (Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li tohrōg Ċertifikati Kwalifikati).

Fejn is-servizz elenkat huwa marbut mal-hruġ ta' Timbri ta' Servizz ta' Fiduċja li mhumix QCs u ma jsostnux il-hruġ ta' QCs, l-URI msemmi GHANDU jkun wiehed mill-URIs iddefiniti f'ETSI 102 231 u elenkati fil-klawżola D.2 tiegħu fir-rigward ta' dan l-ispazju. Dan GHANDU japplika wkoll għal dawk it-Timbri ta' Servizz ta' Fiduċja li huma sorveljati/akkreditati biex jilhqqu ċerti kwalifiki speċifiċi skont il-liġi nazzjonali tal-Istati Memrbi (eż. l-hekk imsejjah Timbru tal-Hin Ikkwalifikat bil-DE jew bl-HU). L-URI msemmi GHANDU jkun wiehed mill-URIs iddefiniti f'ETSI 102 231 u elenkati fil-klawżola D.2 tiegħu fir-rigward ta' dan l-ispazju (eż. TSA għal Timbri tal-Hin Ikkwalifikat iddefiniti fuq livell nazzjonali). Fejn applikabbli, tali kwalifika nazzjonali speċifika tat-Timbri ta' Servizz ta' Fiduċja TISTA' tingħata fl-entrata tas-servizz, u l-estensjoni additionalServiceInformation (il-klawżola 5.8.2) fil-klawżola 5.5.9 ("Service information extension") GHANDHA tintuża għal dan il-ghan.

▼ **C1**

Bhala prinċipju ġenerali u awtomatiku, GHANDU jkun hemm entrata waħda għal kull ċertifikat X.509v3 individwali (eż. għal servizz ta' ċertifikazzjoni tat-tup CA/QC) taht is-servizzi ta' ċertifikazzjoni elenkati minn CSP elenkat fil-Lista ta' Fiduċja (eż. Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li tuża QCs (direttament)). F'ċerti ċirkustanzi previsti u ġestiti b'attenzjoni u b'ċerti kundizzjonijiet approvati, Entità ta' Sorveljanza/Entità ta' Akkreditazzjoni ta' Stat Membru TISTA' tiddeċiedi li tuża ċ-ċertifikat X.509v3 ta' Root jew Upper level CA (eż. Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li ma tohroġx QCs ta' entità aħharja direttament iżda li tiċċertifika ġerarkija ta' CAs minn fuq 'l isfel, sa CAs li joħroġu QCs lil entitajiet aħharja) bhala l-“Sdi” ta' entrata individwali fil-lista ta' servizzi minn CSP elenkat. Il-konsegwenzi (vantaġġi u żvantaġġi) tal-użu ta' tali X.509v3 Root CA jew Upper CA bhala valuri “Sdi” ta' entrati ta' servizzi ta' Lista ta' Fiduċja jridu jitqiesu b'attenzjoni, u għandhom jitqiesu b'attenzjoni u jiġu approvati mill-Istati Membri⁽¹⁾. Barra minn hekk, fejn tintuża tali eċċezzjoni awtorizzata għall-prinċipju awtomatiku, l-Istat Membru JRID jipprovd i d-dokumentazzjoni meħtieġa biex l-itinerjarju taċ-ċertifikazzjoni jitwitta u jiġi vverifikat b'mod aktar faċli.

Nota: TSPs bħal dawk li jwieġbu għal OCSPs u dawk li joħroġu CRLs li huma parti minn servizzi ta' ċertifikazzjoni CSP_{QC} u soġġetti għall-użu ta' pari ewlenin separati rispettivament għall-iffirmar tat-twegġibiet ta' OCSPs u CRLs JISTGHU jiġu elenkati wkoll fil-mudell preżenti ta' TSL bl-użu tat-tahlita li ġejja ta' URIs:

— Il-valur “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/Certstatus/OCSP>

flimkien mal-valur li jmiss “Service information extension” (il-klawżola 5.5.9) tal-estensjoni additionalServiceInformation (il-klawżola 5.8.2):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/OCSP-QC>

Deskrizzjoni: fornitur ta' status ta' ċertifikat li jopera server OCSP bhala parti minn servizz minn CSP li joħroġ Ċertifikati Kwalifikati.

— Il-valur “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/Certstatus/CRL>

flimkien mal-valur li jmiss “Service information extension” (il-klawżola 5.5.9) tal-estensjoni additionalServiceInformation (il-klawżola 5.8.2):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/CRL-QC>

Deskrizzjoni: fornitur ta' status ta' ċertifikat li jopera CRL bhala parti minn servizz minn CSP li joħroġ Ċertifikati Kwalifikati.

— Il-valur “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/CA/QC>

⁽¹⁾ L-użu ta' ċertifikat RootCA X.509v3 bhala valur “Sdi” għal servizz elenkat iġieghel lill-Operatur tal-Iskema jqis is-sett kollu ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni taht tali Root CA kollha kemm hi fir-rigward tal-“istatus ta' sorveljanza/akkreditazzjoni”. Eż. kwalunkwe bidla fl-istatus meħtieġa minn CA individwali waħda taht ir-root hierarchy elenkat iġieghel lill-ġerarkija kollha tiehu dik il-bidla fl-istatus.

▼ C1

flimkien mal-valur li jmiss “Service information extension” (il-klawżola 5.5.9) tal-estensjoni additionalServiceInformation (il-klawżola 5.8.2):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/RootCA-QC>

Deskrizzjoni: Root Certification Authority li minnha tista’ tiġi stabbilita triq ta’ ċertifikazzjoni minn fuq ‘l isfel, sa Awtorità ta’ Ċertifikazzjoni li tohrog Ċertifikati Kwalifikati.

— Il-valur “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/TSA>

flimkien mal-valur li jmiss “Service information extension” (il-klawżola 5.5.9) tal-estensjoni additionalServiceInformation (il-klawżola 5.8.2):

<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/TSS-QC>

Deskrizzjoni: servizz ta’ ttimbrar tal-hin bhala parti minn servizz minn fornitur ta’ servizzi ta’ ċertifikazzjoni li johrog Ċertifikati Kwalifikati li johorġu TST li jista’ jintuza fil-proċess ta’ verifika tal-firma kkwalfikata biex tiġi determinata u estiża l-validità tal-firma fejn il-QC jiġi revokat jew jiskadi.

Service name (il-klawżola 5.5.2)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-isem li bih is-CSP identifikat fi “TSP name” (il-klawżola 5.4.1) jipprovdi s-servizz identifikat fi “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1). Dan GHANDU jkun sekwenza ta’ *strings* ta’ karattri multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obbligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsien nazzjonali wiehed jew aktar).

Service digital identity (il-klawżola 5.5.3)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika mill-anqas rappreżentazzjoni waħda ta’ identifikatur diġitali uniku għas-servizz li t-tip tiegħu huwa speċifikat fi “Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1) li bih is-servizz jista’ jiġi identifikat minghajr ambigwiżà.

F’dawn l-ispeċifikazzjonijiet, l-identifikatur diġitali użat f’dan l-ispazju GHANDU jkun iċ-Ċertifikat X.509v3 relevanti, li jkun rappreżentazzjoni tal-muftieħ pubbliku jew imfietah pubbliċi li juża s-CSP biex jipprovdi s-servizz li t-tip tiegħu huwa speċifikat mis-“Service type identifier” (il-klawżola 5.5.1) (jiġifieri l-muftieħ użat minn RootCA/QC, il-muftieħ użat għall-iffirmar taċ-ċertifikati⁽¹⁾, jew inkella l-hruġ ta’ Timbri tal-Hin, jew l-iffirmar ta’ CRLs, jew l-iffirmar ta’ twegibiet għall-OCSPs). Dan iċ-Ċertifikat X.509v3 irrelatat GHANDU jintuza bhala l-identifikatur diġitali minimu mehtieġ (bhala r-rappreżentazzjoni tal-muftieħ pubbliku jew l-imfietah pubbliċi li juża s-CSP biex jipprovdi s-servizz elenkat). Identifikaturi addizzjonali JISTGHU jintużaw kif ġej, izda JRIDU jirreferu lkoll għall-istess identitità (jiġifieri iċ-ċertifikat X.509v3 irrelatat):

⁽¹⁾ Dan jista’ jkun iċ-ċertifikat ta’ CA li tohrog ċertifikati ta’ entità ahharija (eż. CA/PKC, CA/QC) jew iċ-ċertifikat ta’ root CA ta’ fiduċja li minnu tista’ tinstab triq ‘l isfel saċ-ċertifikati kwalifikati ta’ entità ahharija. Skont jekk dan it-tagħrif u t-tagħrif li jinstab f’kull ċertifikat ta’ entità ahharija mahruġ taht dan ir-root ta’ fiduċja jistgħux jintużaw jekk le biex jiġi ddetminat minghajr ambigwiżà l-karatteristiċi xierqa ta’ kwalunkwe ċertifikat kwalifikat, dan it-tagħrif (“Service digital identity”) aktarx ikollu bżonn jiġi kkompletat minn dejta ta’ “Service information extensions” (ara l-klawżola 5.5.9).

▼ **C1**

- (a) L-isem distint (DN) taċ-ċertifikat li jista' jintuza għall-ivverifikat tal-firem elettronici tas-servizz CSP speċifikat fi "Service type identifier" (il-klawżola 5.5.1);
- (b) L-identifikatur tal-muftieħ pubbliku rrelatat (jiġifieri X.509v3 SubjectKeyIdentifier jew il-valur SKI);
- (c) Il-muftieħ pubbliku rrelatat.

Bħala prinċipju ġenerali u awtomatiku, l-identifikatur diġitali (jiġifieri ċ-ċertifikat X.509v3 irrelatat) MA GĦANDUX ikun preżenti aktar minn darba fil-Lista ta' Fiduċja, jiġifieri GĦANDU jkun hemm entrata waħda għal kull ċertifikat X.509v3 individwali għal servizz ta' ċertifikazzjoni taht is-servizzi ta' ċertifikazzjoni elenkati minn CSP elenkat fil-Lista ta' Fiduċja. Bil-maqlub ta' dan, ċertifikat X.509v3 individwali wiehed GĦANDU jintuza f'entrata ta' servizz waħda bħala l-valur "Sdi".

Nota (1): L-uniku każ li fih il-prinċipju ġenerali u awtomatiku t'hawn fuq ma jistax jiġi applikat huwa s-sitwazzjoni fejn ċertifikat X.509v3 individwali jintuza meta jinharġu tiġi differenti ta' Timbri ta' Servizz ta' Fiduċja li għalihom japplikaw skemi ta' sorveljanza/akkreditazzjoni differenti, pereżempju ċertifikat X.509v3 individwali jintuza minn CSP min-naħa l-waħda meta johroġ QCs skont sistema xierqa ta' sorveljanza, u min-naħa l-oħra meta johroġ ċertifikati mhux kwalifikati skont status differenti ta' sorveljanza/akkreditazzjoni. F'dan il-każ u eżempju, jintuzaw żewġ entrati b'valuri "Sti" differenti (eż. Rispettivament CA/QC u CA/PKC fl-eżempju t'hawn fuq) u bl-istess valur "Sdi" (iċ-ċertifikat X.509v3 irrelatat).

L-implimentazzjonijiet huma dipendenti minn ASN.1 u XML u GĦANDHOM ikunu konformi ma' speċifikazzjonijiet ETSI TS 102 231 (għal ASN.1 ara l-Anness A ta' ETSI TS 102 231, u għal XML ara l-Anness B ta' ETSI TS 102 231).

Nota (2): Fejn għandu jingħata tagħrif addizzjonali dwar il-"kwalifikazzjoni" fir-rigward tal-entrata ta' servizz identifikata, fejn xieraq, l-Operatur tal-Iskema GĦANDU jqis l-użu tal-estensjoni "additionalServiceInformation" (il-klawżola 5.8.2) tal-isparju "Service information extension" (il-klawżola 5.5.9) skont l-għan li jingħata tali tagħrif addizzjonali dwar il-"kwalifikazzjoni". Barra minn hekk, l-Operatur tal-Iskema jista' jagħzel li juża l-klawżola 5.5.6 ("Scheme service definition URI").

Service current status (il-klawżola 5.5.4)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GĦANDU jispeċifika l-identifikatur tal-istatus tas-servizz b'wiehed mill-URIs li ġejjin:

▼ **C2**

- **Under Supervision (Taht sorveljanza)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/undersupervision>);
- **Supervision of Service in Cessation (Sorveljanza ta' servizz fil-proċess li titwaqqaf)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/supervisionincessation>);
- **Supervision Ceased (Sorveljanza mwaqqfa)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/supervisionceased>);
- **Supervision Revoked (Sorveljanza revokata)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/supervisionrevoked>);
- **Accredited (Akkreditat)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svcstatus/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/accredited>);
- **Accreditation Ceased (Akkreditazzjoni mwaqqfa)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/accreditationceased>);
- **Accreditation Revoked (Akkreditazzjoni revokata)** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/Svcstatus/accreditationrevoked>).

▼ C1

L-istatus ta' hawn fuq GHANDHOM jiġu interpretati, fil-kuntest ta' dal-ispeċifikazzjonijiet attwali tal-Lista ta' Fiduċja, kif ġej:

- **Taht sorveljanza:** Is-servizz identifikat fi “Service digital identity” (il-klawżola 5.5.3) ipprovdut mill-Fornitur ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni (CSP) identifikat bi “TSP name” (il-klawżola 5.4.1) jinsab taht sorveljanza, għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, mill-Istat Membru identifikat fi “Scheme territory” (il-klawżola 5.3.10) li fih huwa stabbiliti is-CSP.

▼ M1

- **Sorveljanza ta' servizz fil-proċess li jitwaqqaf:** Is-servizz identifikat fis-“Service digital identity” (il-klawsola 5.5.3) ipprovdut mis-CSP identifikat f’“TSP name” (il-klawsola 5.4.1) jinsab fil-proċess li jitwaqqaf iżda għadu s-sorveljat, sakemm is-sorveljanza titwaqqaf jew tiġi rrevokata. Filkaż li persuna legali differenti minn dik identifikata fi “TSP name” tkun haċet ir-responsabbiltà li tiżgura din il-fażi ta' waqfien, l-identifikazzjoni ta' din il-persuna legali ġdida jew ta' sigurtà (fallback CSP) GHANDHA tkun ipprovduta fl-“Scheme service definition URI” (il-klawsola 5.5.6) u fl-estensjoni “TakenOverBy” (il-klawsola L.3.2) tal-entrata ta' servizz.

▼ C1

- **Sorveljanza mwaqqfa:** Il-validità tal-valutazzjoni tas-sorveljanza skadiet mingħajr ma gie iwwalutat mill-ġdid is-servizz identifikat fi “Service digital identity” (il-klawżola 5.5.3). Is-servizz bħalissa m'għadux jinsab taht sorveljanza, mid-data tal-istatus attwali, billi huma mifhum li s-servizz waqqaf l-operat.

- **Sorveljanza revokata:** Wara li giet sorveljata, is-servizz tas-CSP, u potenzjalment is-CSP innifsu, naqas milli jkompli jikkonforma mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE, kif iddeterminat mill-Istat Membru identifikat fi “Scheme territory” (il-klawżola 5.3.10) li fih huwa stabbiliti is-CSP. B'dan il-mod, kien meħtieġ li s-servizz iwaqqaf l-operat tiegħu, u għaldaqstant għandu jitqies bħala mwaqqaf.

Nota (1): Il-valur tal-istatus “Sorveljanza revokata” jista' jkun status definittiv, anki jekk is-CSP iwaqqaf għal kollox l-attività tiegħu; f'dan il-każ mhuwiex meħtieġ li jimmiġra lejn l-istatus ta' “Sorveljanza ta' servizz fil-proċess li titwaqqaf” jew “Sorveljanza mwaqqfa”. Fil-fatt, l-uniku mod biex jinbidel l-istatus ta' “Sorveljanza revokata” huwa li jirkupra min-nuqqas ta' konformità għall-konformità mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE skont is-sistema xierqa ta' sorveljanza fis-seħh fl-Istat Membru li hu s-sid tal-Lista ta' Fiduċja, u b'hekk jerga' jikseb l-istatus ta' “Taht sorveljanza”. L-istatus ta' “Sorveljanza ta' servizz fil-proċess li titwaqqaf”, jew ta' “Sorveljanza mwaqqfa”, isir biss fejn CSP iwaqqaf direttament is-servizzi tiegħu taht sorveljanza, u mhux fejn is-sorveljanza tkun giet revokata.

- **Akkreditat:** Valutazzjoni ta' akkreditazzjoni saret mill-Entità ta' Akkreditazzjoni f'isem l-Istat Membru identifikat fi “Scheme territory” (il-klawżola 5.3.10) u s-servizz identifikat fi “Service digital identity” (il-klawżola 5.5.3) ipprovdut mis-CSP⁽¹⁾ identifikat bi “TSP name” (il-klawżola 5.4.1) jinstab li huwa konformi mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE

⁽¹⁾ Ta' min wieheh jinnota li dan is-CSP akkreditat jista' jkun stabbilit fi Stat Membru differenti minn dak identifikat fi “Scheme territory” tal-impimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja jew f'pajjiż terz (ara l-Artikolu 7(1)(a) tad-Direttiva 1999/93/KE).

▼ C1

Nota (2): Fejn jintuża fil-kuntest ta' CSP li johroġ QCs stabbilit fi "Scheme territory" (il-klawżola 5.3.10), iż-żewġ status ta' wara "Akkreditazzjoni revokata" u "Akkreditazzjoni mwaqqfa" IRIDU jitqiesu bhala "status ta' tranżitu" u MA JRIDUX jintużaw bhala valur għal "Status attwali ta' servizz" għaliex, fil-każ li jintużaw, IRIDU jkunu segwiti immedjatement fi "Tagħrif dwar l-istorja ta' approvazzjoni tas-servizz" jew fi "Status attwali tas-servizz" minn status "Taht sorveljanza", potenzjalment segwiti minn status iehor ta' sorveljanza ddefinit hawn fuq u kif muri fil-Figura 1. Fejn jintuża fil-kuntest ta' CSP li ma johroġx QCs fejn hemm biss skema ta' "akkreditazzjoni volontarja" assoċjata mingħajr l-ebda skema ta' sorveljanza assoċjata jew fil-kuntest ta' CSP li johroġ QCs fejn is-CSP mhuwiex stabbiliti fi "Scheme territory" (il-klawżola 5.3.10) (eż. f'pajjiż terz), dawk l-istatus "Akkreditazzjoni revokata" u "Akkreditazzjoni mwaqqfa" JISTGHU jintużaw bhala valur għal "Status attwali tas-servizz".

— **Akkreditazzjoni mwaqqfa:** Il-validità tal-valutazzjoni tas-sorveljanza skadiet mingħajr ma ġie vvalutat mill-ġdid is-servizz identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3),

— **Akkreditazzjoni revokata:** Wara li nstab li kien konformi mal-kriterji tal-iskema, is-servizz identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) ipprovdut mill-Fornitur ta' Servizzi ta' Ċertifikazzjoni (CSP) identifikat bi "TSP name" (il-klawżola 5.4.1) u potenzjalment is-CSP innifsu naqsu milli jkomplu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 1999/93/KE.

Nota (3): Preċiżament l-istess valuri ta' status għandhom jintużaw għal CSPs li johorġu QCs u għal CSPs li ma johorġu QCs (eż. Fornituri ta' Servizzi ta' Timbrar tal-Hin li johorġu TSTs, CSPs li johorġu ċertifikati mhux kwalifikati, eċċ.). L-ispazju "Service Type identifier" (il-klawżola 5.5.1) għandu jintużaw biex issir distinzjoni bejn sistemi ta' sorveljanza/akkreditazzjoni applikabbli.

Nota (4): Tagħrif addizzjonali ta' "kwalifikazzjoni" marbut mal-istatus iddefinit fuq il-livell tas-sistemi nazzjonali ta' sorveljanza/akkreditazzjoni għal CSPs li ma johorġu QCs JISTA' jingħata fuq il-livell tas-servizz fejn applikabbli u mehtieg (eż. biex issir distinzjoni bejn għadd ta' livelli ta' kwalità/sigurtà). L-Operaturi ta' Skemi GħANDHOM jużaw l-estensjoni "additionalServiceInformation" (il-klawżola 5.8.2) tal-ispazju "Service information extension" (il-klawżola 5.5.9) skont l-għan li jingħata tagħrif addizzjonali ta' "kwalifikazzjoni". Barra minn hekk, l-Operatur tal-Iskema jista' jagħżel li juża l-klawżola 5.5.6 ("Scheme service definition URI").

Current status starting date and time (il-klawżola 5.5.5)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GħANDU jispeċifika d-data u l-hin li fihom l-istatus attwali ta' approvazzjoni daħal fis-seħh (valur ta' data u hin kif iddefinit fil-klawżola 5.14 ta' ETSI TS 102 231).

Scheme service definition URI (il-klawżola 5.5.6)

Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV, u jekk ikun prezenti, GħANDU jispeċifika l-URI(s) fejn il-partijiet ta' fiduċja jistgħu jiksbu tagħrif speċifiku pprovdut mill-Operatur tal-iskema f'sekwenza ta' *pointers* multilingwi dwar is-servizzi (bl-EN bhala l-ilsien obligatorju, u potenzjalment ukoll bi l-sien nazzjonali wiehed jew aktar).

Fejn jintuża, l-URI(s) imsemmija JRIDU jhaffu t-triq lejn tagħrif li jiddeskrivi s-servizz kif speċifikat mill-iskema. B'mod partikulari, dan JISTA' jinkludi, fejn applikabbli:

- (a) URI li jindika l-identità tas-CSP ta' sigurtà fil-każ li s-sorveljanza ta' servizz fil-proċess li titwaqqaf li fih hu involut CSP ta' sigurtà (ara "Service current status", il-klawżola 5.5.4);

▼ C1

- (b) URI li jindika dokumenti li jipprovdu tagħrif addizzjonali marbut mal-użu ta' ċerta kwalifika speċifika ddefinita fuq livell anazzjonali għal servizz ta' forniment ta' Timbri ta' Servizz ta' Fiduċja sorveljat/akkreditat, b'konsistenza mal-użu tal-ispażju "Service information extension" (il-klawżola 5.5.9) ma' estensjoni "additionalServiceInformation" kif iddefinit fil-klawżola 5.8.2.

Service supply points (il-klawżola 5.5.7)

Dan l-ispażju huwa FAKULTATTIV, u jekk ikun preżenti, GHANDU jispeċifika l-URI(s) fejn partijiet ta' fiduċja jista' jkollhom aċċess għas-servizz permezz ta' sekwenza ta' *strings* ta' karattri b'sintassi li TRID tkun konformi ma' RFC 3986.

TSP service definition URI (il-klawżola 5.5.8)

Dan l-ispażju huwa FAKULTATTIV, u jekk ikun preżenti, GHANDU jispeċifika l-URI(s) fejn il-partijiet ta' fiduċja jistgħu jiksbu tagħrif speċifiku dwar is-servizzi pprovdut mit-TSP f'sekwenza ta' *pointers* multilingwi (bl-EN bhala l-ilsien obbligatorju, u potenzjalment ukoll bi lsen nazzjonali wiehed jew aktar). L-URI(s) referenzjati JRIDU jhaffu t-triq lejn tagħrif li jiddeskrivi s-servizz kif speċifikat mit-TSP.

Service information extensions (il-klawżola 5.5.9)

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, dan l-ispażju huwa FAKULTATTIV, iżda GHANDU jkun preżenti fejn it-tagħrif ipprovdut fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) mhuwiex biżżejjed biex jidentifika mingħajr ambigwità ċ-ċertifikati kwalifikati mahruġa minn dan is-servizz u/jew it-tagħrif preżenti fiċ-ċertifikati kwalifikati relatati ma' jippermettux l-identifikazzjoni minn magna tal-fatti rigward jekk il-QC hux sostnut jew le minn SSCD ⁽¹⁾.

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, fejn l-użu tiegħu huwa MEHTIEĠ, eż. għal servizzi CA/QC, spazju ta' tagħrif fakultattiv "Service information extensions" ("Sie") GHANDU jintuża u jitqassam, skont l-estensjoni "Qualifications" iddefinita fl-Anness L.3.1 għal ETSI TS 102 231, f'sekwenza ta' tuplu wiehed jew aktar, b'kull tuplu jipprovidi:

- (filtri) Tagħrif li għandu jintuża biex ikompli jidentifika, taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni "Sdi" identifikat, dak is-servizz preċiż (jiġifieri sett ta' ċertifikati kwalifikati) li għalih huwa mitlub/ipprovdut tagħrif addizzjonali rigward il-preżenza jew in-nuqqas ta' sostenn minn SSCD (u/jew il-hruġ lil Persuna Legali); u
- It-tagħrif assoċjat ("qualifiers") dwar jekk is-sett ta' ċertifikati rikonoxxuti ta' dan is-servizz identifikat ahjar huwiex sostnut jew le minn SSCD (fejn dan it-tagħrif huwa "QCSSCDStatusAsInCert", ifisser li dan it-tagħrif assoċjat huwa parti mill-QC f'forma li tista' tiġi pprocessata minn magna standard skont ETSI ⁽²⁾, u/jew tagħrif rigward jekk tali QCs jinħarġux lil Persuna Legali (għandhom jitqiesu awtomatikament bhala mahruġa biss lil Persuni Naturali).
- **QCWithSSCD** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-Trusted-List/SvcInfoExt/QCWithSSCD>): tfisser li huwa żgurat mis-CSP u kkontrollat (mudell ta' sorveljanza) jew awditjat (mudell t'akkreditazzjoni) mill-Istat Membru (rispettivament l-Entità ta' Sorveljanza jew l-Entità t'Akkreditazzjoni), li kull QC mahruġ taht is-servizz (QCA) identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) u identifikat ahjar mit-tagħrif (filtri) t'hawn fuq, użat biex ikompli jidentifika, taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni identifikat "Sdi", dak is-sett preċiż ta' ċertifikati kwalifikati li għalihom hu mehtieġ dan it-tagħrif addizzjonali fir-rigward tal-preżenza jew in-nuqqas ta' sostenn minn SSCD HUMA sostnuti minn SSCD (jiġifieri li l-muftieħ privat assoċjat mal-muftieħ pubbliku fiċ-ċertifikat jinżamm f'Taġhmir għall-Holqien tal-Firem Sikuri konformi mal-Anness III għad-Direttiva 1999/93/KE);

⁽¹⁾ Ara t-taqsim 2.2 ta' dan id-dokument.

⁽²⁾ Dan jirreferi għal taħlita xierqa ta' ETSI defined QcCompliance statement, QcSSCD statements [ETSI TS 101 862] jew QCP/QCP + ETSI defined OID [ETSI TS 101 456].

▼ **C1**

- **QCNoSSCD** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/QCNoSSCD>): tfisser li huwa żgurat mis-CSP u kkontrollat (mudell ta' sorveljanza) jew awditjat (mudell ta' akkreditazzjoni) mill-Istat Membru (rispettivament l-Entità ta' Sorveljanza jew l-Entità ta' Akkreditazzjoni), li kull QC mahruġ taht is-servizz (RootCA/QC jew CA/QC) identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) u identifikat aħjar mit-tagħrif (filtri) t'hawn fuq, użat biex ikompli jidentifika, taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni identifikat "Sdi", dak is-sett preċiż ta' ċertifikati kwalifikati li għalihom hu mehtieg dan it-tagħrif addizzjonali fir-rigward tal-preżenza jew in-nuqqas ta' sostenn minn SSCD M'HUMIEX sostnuti minn SSCD (jiġifieri li l-muftieħ privat assoċjat mal-muftieħ pubbliku fiċ-ċertifikat ma jinżammx f'Taġhmir għall-Holqien tal-Firem Sikuri konformi mal-Anness III għad-Direttiva 1999/93/KE);

- **QCSSCDStatusAsInCert** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/QCSSCDStatusAsInCert>): tfisser li huwa żgurat mis-CSP u kkontrollat (mudell ta' sorveljanza) jew awditjat (mudell ta' akkreditazzjoni) mill-Istat Membru (rispettivament l-Entità ta' Sorveljanza jew l-Entità ta' Akkreditazzjoni), li kull QC mahruġ taht is-servizz (CA/QC) identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) u identifikat aħjar mit-tagħrif (filtri) t'hawn fuq, użat biex ikompli jidentifika, taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni identifikat "Sdi", dak is-sett preċiż ta' ċertifikati kwalifikati li għalihom hu mehtieg dan it-tagħrif addizzjonali fir-rigward tal-preżenza jew in-nuqqas ta' sostenn minn SSCD GHANDHOM jinkludu t-tagħrif li jista' jiġi pproċessat minn magna li jindika jekk il-QC hux sostnut jew le minn SSCD;

- **QCForLegalPerson** (<http://uri.etsi.org/TrstSvc/eSigDir-1999-93-EC-TrustedList/SvcInfoExt/QCForLegalPerson>): tfisser li huwa żgurat mis-CSP u kkontrollat (mudell ta' sorveljanza) jew awditjat (mudell ta' akkreditazzjoni) mill-Istat Membru (rispettivament l-Entità ta' Sorveljanza jew l-Entità ta' Akkreditazzjoni), li kull QC mahruġ taht is-servizz (QCA/QC) identifikat fi "Service digital identity" (il-klawżola 5.5.3) u identifikat aħjar mit-tagħrif (filtri) t'hawn fuq, użat biex ikompli jidentifika, taht is-servizz ta' ċertifikazzjoni identifikat "Sdi", dak is-sett preċiż ta' ċertifikati kwalifikati li għalihom hu mehtieg dan it-tagħrif addizzjonali fir-rigward tal-hruġ lil Persuna Legali JINHARĠU lil Persuni Legali.

Dawn il-kategoriji ta' kwalifikazzjoni għandhom jintużaw biss bħala estensjoni, jekk it-tip ta' servizz huwa <http://uri.etsi.org/TrstSvc/Svctype/CA/QC>.

Dan l-ispezju huwa speċifiku għall-implimentazzjoni (ASN.1 jew XML) u JRIDU jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet mogħtija fl-Anness L.3.1 ta' ETSI TS 102 231.

▼ **M1**

Fil-kuntest ta' implimentazzjoni XML, il-kontenut speċifiku ta' tali tagħrif addizzjonali għandu jiġi kkodifikat bl-użu tal-fajls xsd kif ipprovdut fl-Anness C tal-ETSI TS 102231.

▼ **C1****Service Approval History**

Dan l-ispezju huwa FAKULTATTIV u JRID ikun preżenti jekk "Historical information period" (il-klawżola 5.3.12) mhuwiex żero. Għaldaqstant, fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, l-iskema TRID iżżomm tagħrif storiku. Fil-każ li t-tagħrif storiku hu mahsub li jiżamm iżda s-servizz ma għandu l-ebda storja ta' qabel l-istatus attwali (jiġifieri l-ewwel status irregiſtrat jew tagħrif storiku mhux miżmum mill-operatur tal-iskema), dan l-ispezju GHANDU jkun vojta. Inkella, għal kull bidla fl-istatus attwali tas-servizz TSP li tkun saret fil-perjodu tat-tagħrif storiku kif speċifikat fil-klawżola 5.3.13 ta' ETSI TS 102 231, GHANDU jingħata tagħrif dwar l-istatus ta' approvazzjoni ta' qabel f'ordni dixxendenti tad-data u l-hin tal-bidla fl-istatus (jiġifieri d-data u l-hin li fihom daħal fis-seħħ l-istatus ta' approvazzjoni sussegwenti).

▼ C1

Dan GHANDU jkun sekwenza ta' taghrif storiku kif iddefinit hawn isfel.

TSP(1) Service(1) History(1)

Service type identifier (il-klawżola 5.6.1)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-identifikatur tat-tip ta' servizz, bil-format u t-tifsira użati fi "TSP Service Information – Service type identifier" (il-klawżola 5.5.1).

Service name (il-klawżola 5.6.2)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-isem li bih is-CSP ipprova s-servizz identifikat fi "TSP Service Information – Service type identifier" (il-klawżola 5.5.1), bil-format u t-tifsira użati fi "TSP Service Information – Service name" (il-klawżola 5.5.2). Din il-klawżola ma tehtieġx li l-isem ikun l-istess bhal dak speċifikat fil-klawżola 5.5.2. Bidla fl-isem TISTA' tkun wahda mic-ċirkustanzi li jirrikjedu status ġdid.

▼ M1

Service digital identity (il-klawsola 5.6.3)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika mill-anqas rappreżentazzjoni wahda tal-identifikatur diġitali (jiġifieri ċ-ċertifikat X.509v3 użat fi "TSP Service Information – Service digital identity" (il-klawsola 5.5.3) bl-istess format u tifsira kif definit fl-ETSI TS 102231, il-klawsola 5.5.3.

Nota: Ghal valur ta' ċertifikat X.509v3 użat fil-klawsola 5.5.3 "Sdi" ta' servizz, għandu jkun hemm entrata ta' servizz wahda biss f'Lista ta' Fiducja għal kull valur "Sti:Sie/additionalServiceInformation". L-informazzjoni "Sdi" (il-klawsola 5.6.3) użata fl-informazzjoni storika tal-approvazzjoni tas-servizz assoċjata ma' entrata ta' servizz u l-informazzjoni "Sdi" (il-klawsola 5.5.3) użata fl-entrata ta' servizz GHANDHOM ikunu relatati mal-istess valur ta' ċertifikat X.509v3. Meta servizz elenkat ikun qed jibdel l-"Sdi" tiegħu (jiġifieri tiġdid jew tfassil mill-ġdid ta' ċertifikat X.509v3 għal perezempju CA/PKC jew CA/QC) jew il-holqien ta' servizz "Sdi" ġdid bhal dan, anke b'valuri identiċi għal "Sti", "Sn" u ("Sie"), dan ifisser li l-Operatur tal-Iskema GHANDU johloq entrata ta' servizz differenti minn dik preċedenti.

▼ C1

Service previous status (il-klawżola 5.6.4)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-identifikatur tal-istatus ta' qabel tas-servizz, bil-format u t-tifsira użati fi "TSP Service Information – Service current status" (il-klawżola 5.5.4).

Previous status starting date and time (il-klawżola 5.6.5)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika d-data u l-hin li fihom dahal fis-sehh l-istatus ta' qabel ikkonċernat, bil-format u t-tifsira użati fi "TSP Service Information – Service current status starting date and time" (il-klawżola 5.5.5).

Service information extensions (il-klawżola 5.6.6)

Dan l-isparju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jintuza mill-operaturi tal-iskemi biex jagħtu taghrif speċifiku għas-servizzi bil-format u t-tifsira użati fi "TSP Service Information – Service information extensions" (il-klawżola 5.5.9).

▼ C1**TSP(1) Service(1) History(2)**

Idem għal TSP(1) Service(1) History(2) (qabel History 1)

...

TSP(1) Service(2)

Idem għal TSP(1) Service 2 (kif applikabbli)

TSP(1) Service(2) History(1)

...

TSP(2) Information

Idem għal TSP 2 (kif applikabbli)

Idem għal TSP 2 Service 1

Idem għal TSP 2 Service 1 History 1

...

▼ M1**Signed TSL**

L-implimentazzjoni tat-TSL legibbli mill-bniedem tal-Lista ta' Fiduċja, stabbilita b'dawn l-ispeċifikazzjonijiet, u b'mod partikolari l-Kapitolu IV GHANDU jiġi ffirmat minn "Scheme operator name" (il-klawsola 5.3.4) biex jiġu żgurati l-awtenticità u l-integrità tiegħu ⁽¹⁾. Il-format tal-firma GHANDU jkun PaDES parti 3 (ETSI TS 102 778-3) ⁽²⁾ iżda JISTA' jkun PaDES parti 2 (ETSI TS 102 778-2 ⁽³⁾) fil-kuntest tal-mudell ta' fiduċja speċifiku stabbilit permezz tal-pubblikazzjoni taċ-ċertifikati uzati biex jiġu ffirmati l-Listi ta' Fiduċja.

L-implimentazzjoni tat-TSL proċessabbli bil-magnital-Lista ta' Fiduċja, stabbilita b'dawn l-ispeċifikazzjonijiet, GHANDHOM jiġi ffirmati minn "Scheme operator name" (il-klawsola 5.3.4) biex jiġu żgurati l-awtenticità u l-integrità tagħha. Il-format tal-implimentazzjoni TSL proċessabbli bil-magni tal-Lista ta' Fiduċja, stabbilit skont dawn l-ispeċifikazzjonijiet, GHANDHOM ikunu XML u GHANDHOM jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet imsemmija fl-Annessi B u C tal-ETSI TS 102231.

Il-format tal-firma GHANDU jkun XAdES BES jew EPES kif stipulat fl-ispeċifikazzjonijiet ETSI TS 101 903 għall-implimentazzjonijiet XML. Implimentazzjoni bħal din tal-firma elettronika GHANDHA taqdi r-rekwiżiti kif stipulat fl-Anness B tal-ETSI TS 102 231 ⁽⁴⁾. Rekwiżiti ġenerali addizzjonali rigward din il-firma jingħataw fit-taqsimiet li ġejjin.

▼ C1**Scheme identification (il-klawżola 5.7.2)**

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika referenza assenjata mill-operatur tal-iskema li tidentifika b'mod uniku l-iskema deskritta f'dawn l-ispeċifikazzjonijiet u t-TSL stabbilit, u JRID jiġi inkluż fil-kalkolu tal-firma. Dan mistenni li jkun *string* ta' karattri jew *string* ta' bits.

⁽¹⁾ Fil-każ li l-implimentazzjoni TLS legibbli mill-bniedem tal-Lista ta' Fiduċja ma tiġix iffirmata, l-awtenticità u l-integrità tagħha GHANDHA tkun iggarantita b'kanal ta' komunikazzjoni xieraq b'livell ta' sigurtà ekwivalenti. Użu ta' TLS (IETF RFC 5246: "The Transport Layer Security (TLS) Protocol Version 1.2") huwa rrakkomandat għal dan l-iskop u l-marka tas-swaba taċ-ċertifikat tal-kanal TLS GHANDHA tkun disponibbli barra mill-frekwenza għall-utenti TSL mill-Istat Membru.

⁽²⁾ ETSI TS 102 778-3 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): PDF Advanced Electronic Signature Profiles; Parti 3: PAdES Enhanced - PAdES-BES and PAdES-EPES Profiles.

⁽³⁾ ETSI TS 102 778-2 – Electronic Signatures and Infrastructures (ESI): PDF Advanced Electronic Signature Profiles; Parti 2: PAdES Basic – Profil ibbażat fuq ISO 32000-1.

⁽⁴⁾ Huwa obligatorju li jiġi jithares iċ-ċertifikat ta' ffirmar tal-Operatur tal-iskema, bil-firma b'wiehed mill-modi speċifikati minn ETSI TS 101 903 u d-ds:keyInfo għandha tinkludi l-katina taċ-ċertifikat rilevanti fejn applikabbli.

▼ M1

Fil-kuntest ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet, ir-referenza assenjata GHANDHA tinkludi t-“TSL type” (il-klawsola 5.3.3), l-“Scheme name” (il-klawsola 5.3.6) u l-valur tal-estensjoni SubjectKeyIdentifier taċ-certifikat użat mill-operatur tal-Iskema għall-iffirmar elettroniku tat-TSL.

▼ C1

Signature algorithm identifier (il-klawżola 5.7.3)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jispeċifika l-algoritmu kriptografiku li ntuża biex tinholoq il-firma. Skont l-algoritmu użat, dan l-ispazju JISTA' jehtieġ parametri addizzjonali. Dan l-ispazju JRID jiġi inkluz fil-kalkolu tal-firma.

Signature value (il-klawżola 5.7.4)

Dan l-ispazju huwa MEHTIEĠ u GHANDU jkun fih il-valur reali tal-firma diġitali. L-ispazji kollha tat-TSL (għajr il-valur tal-firma mnifsu) IRIDU jkunu inkluzi fil-kalkolu tal-firma.

TSL extensions (il-klawżola 5.8)

L-estensjoni **expiredCertsRevocationInfo** (il-klawżola 5.8.1)

Din l-estensjoni hija FAKULTATTIVA. Fejn tintuża, TRID tkun konformi mal-ispeċifikazzjonijiet tal-klawżola 5.8.1 ta' ETSI TS 102 231.

L-estensjoni **additionalServiceInformation** (il-klawżola 5.8.2)

Fejn tintuża din l-estensjoni FAKULTATTIVA, TRID tintuża biss fuq il-livell ta' Servizz, u biss fl-ispazju ddefinit fil-klawżola 5.5.9 (“Service information extension”). Tintuża biex tipprovdi tagħrif addizzjonali dwar servizz. Din GHANDHA tkun sekwenza ta' *tuple* wiehed jew aktar, b'kull *tuple* jagħti:

(a) URI li jidentifika t-tagħrif addizzjonali, eż.:

- URI li jindika ċerta kwalifika speċifika ddefinita fuq livell nazzjonali għal Timbru ta' Servizz ta' Fiduċja Sorveljat/Akkreditat li jipprovdi servizz, eż.
  - livell speċifiku ta' granularità ta' sigurtà/kwalità fir-rigward ta' skema nazzjonali ta' sorveljanza/akkreditazzjoni għal CSPs li ma johorġux QCs (eż. RGS **/**/**** bil-FR, status speċifiku ta' “sorveljanza” stipulat mil-leġiżlazzjoni nazzjonali għal CSPs speċifiċi li johorġu QCs bid-DE), ara n-Nota (4) ta' “Service current status” – il-klawżola 5.5.4;
  - jew status legali speċifiku għal Timbru ta' Servizz ta' Fiduċja sorveljat/akkreditat li jipprovdi servizz (eż. “TST ikkwalifikat” iddefinit fuq livell nazzjonali, kif isir bid-DE u bl-HU);
  - jew it-tifsira ta' identifikatur speċifiku ta' Politika, preżenti f'ċertifikat X.509v3, mogħtija fi spazju “Sdi”.
- Jew URI rreġistrat kif speċifikat fi “Service type identifier”, il-klawżola 5.5.1, sabiex ikompli jispeċifika s-sehem tas-servizz identifikat “Sti” bhala servizz komponent ta' fornitur ta' servizzi ta' certifikazzjoni li johorġ QC (eż. OCSP-QC, CRL-QC, u RootCA-QC);

(b) string fakultattiv li jinkludi l-valur serviceInformation, b'tifsira kif speċifikat fl-iskema (eż. ***, **** jew *****);

(c) kwalunkwe tagħrif addizzjonali fakultattiv mogħti f'format speċifiku għall-iskema.

▼ **M1**

Id-dereferenzjar tal-URI GHANDU jwassal għal informazzjoni legibbli mill-bniedem (għallinqas bl-EN u potenzjalment f'lingwa nazzjonali waħda jew iktar) li hija meqjusa xierqa u suffiċjenti għal parti utenti biex tinftiehem l-estensjoni u b'mod partikolari għandu jispjega t-tifsira tal-URIs imsemmija billi jispeċifika l-valuri possibbli għal serviceInformation u t-tifsira għal kull valur.

Qualifications Extension (il-klawsola L.3.1.)

Deskrizzjoni: Dan l-ispazju huwa FAKULTATTIV u GHANDU jkun preżenti fejn l-użu tiegħu huwa MEHTIEĠ, eż. għal servizzi RootCA/QC jew CA/QC, kif ukoll fejn

- it-tagħrif mogħti fi “Service digital identity” mhuwiex biżżejjed biex jidentifika mingħajr ambigwiżà ċ-ċertifikati kwalifikati mahruġa minn dan is-servizz
- l-informazzjoni preżenti fiċ-ċertifikati kwalifikati relatati ma tippermettix l-identifikazzjoni li tista' tiġi pproċessat minn magna, tal-fatti dwar jekk il-QC hux sostnut jew le minn SSCD.

Meta użat din l-estensjoni tal-livell tas-servizz GHANDHA tintuża biss fil-qasam iddefinit fis-“Service information extension” (il-klawsola 5.5.9) u GHANDHA tikkonforma mal-ispeċifikazzjonijiet stipulati fl-Anness L.3.1 tal-ETSI TS 102 231.

TakenOverBy Extension (il-klawsola L.3.2)

Deskrizzjoni: Din l-estensjoni hija FAKULTATTIVA iżda GHANDHA tkun preżenti meta servizz li qabel kien taħt ir-responsabbiltà legali ta' CSP isir responsabbiltà ta' TSP oħra u għandha l-ghan li tiddikjara formalment ir-responsabbiltà legali ta' servizz u li tippermetti s-software ta' verifikazzjoni biex juri lill-utent xi dettalji legali. L-informazzjoni provduta f'din l-estensjoni GHANDHA tkun konsistenti mal-użu relatat tal-klawsola 5.5.6 u GHANDHA tikkonforma mal-ispeċifikazzjonijiet fl-Anness L.3.2 tal-ETSI TS 102 231.

▼ **M1**

KAPITOLU II

Meta jistabbilixxu l-Listi ta' Fiduċja tagħhom, l-Istati Membri se jużaw:

Kodiċijiet tal-lingwi b'ittri żgħar u kodiċijiet tal-pajjiż b'ittri kbar;

Kodiċijiet tal-lingwi u tal-pajjiż skont it-Tabella li tidher hawn taht;

Meta jkun preżenti l-iskritt Latin (bil-kodiċi tal-lingwa propju tiegħu) tizdied transliterazzjoni fl-iskritt Latin bil-kodiċijiet tal-lingwa relatati kif speċifikat fit-Tabella li tidher hawn taht.

Short name (source language)	Short name (English)	CountryCode	LanguageCode	Notes	Transliteration in Latin script
Belgique/België	Belgium	BE	nl, fr, de		
България (*)	Bulgaria	BG	bg		bg-Latn
Česká republika	Czech Republic	CZ	cs		
Danmark	Denmark	DK	da		
Deutschland	Germany	DE	de		
Eesti	Estonia	EE	et		
Éire/Ireland	Ireland	IE	ga, en		
Ελλάδα (*)	Greece	EL	el	Country code recommended by EU	el-Latn
España	Spain	ES	es	also Catalan (ca), Basque (eu), Galician (gl)	
France	France	FR	fr		
▼ M2					
Hrvatska	Il-Kroazja	HR	hr		
▼ M1					
Italia	Italy	IT	it		
Κύπρος/Kıbrıs (*)	Cyprus	CY	el, tr		el-Latn
Latvija	Latvia	LV	lv		
Lietuva	Lithuania	LT	lt		
Luxembourg	Luxembourg	LU	fr, de, lb		
Magyarország	Hungary	HU	hu		
Malta	Malta	MT	mt, en		
Nederland	Netherlands	NL	nl		
Österreich	Austria	AT	de		
Polska	Poland	PL	pl		
Portugal	Portugal	PT	pt		
România	Romania	RO	ro		

▼ **M1**

Short name (source language)	Short name (English)	CountryCode	LanguageCode	Notes	Transliteration in Latin script
Slovenija	Slovenia	SI	sl		
Slovensko	Slovakia	SK	sk		
Suomi/Finland	Finland	FI	fi, sv		
Sverige	Sweden	SE	sv		
United Kingdom	United Kingdom	UK	en	Country code recommended by EU	
Ísland	Iceland	IS	is		
Liechtenstein	Liechtenstein	LI	de		
Norge/Noreg	Norway	NO	no, nb, nn		

(*) Translitterazzjoni bil-Latin: България = Bulgaria; Ελλάδα = Elláda; Κύπρος = Kýpros.

▼ **C1**

KAPITOLU IV

SPEĊIFIKAZZJONIJIET GHALL-FORMA LI TISTA' TINQARA MILL-BNIEDEM TAL-IMPLIMENTAZZJONI TSL TAL-LISTA TA' FIDUĊJA

Implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja f'forma li tista' tinqara mill-bniedem (HR, Human Readable form) TRID tkun disponibbli għall-pubbliku u aċċessibbli b'mod elettroniku. IMISSHA tiġi pprovduta fil-forma ta' dokument PDF, skont l-ISO 32000, li JRID ikollu format skont il-profil PDF/A (ISO 19005).

Il-kontenut tal-forma HR imsejsa fuq PDF/A tal-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja JMISSU jkun konformi mar-rekwiżiti li ġejjin:

▼ **M1**

- It-titolu tal-Listi ta' Fiduċja legibbli mill-bniedem għandu jkun mibni fuq il-konkatenazzjoni tal-elementi li ġejjin
  - Stampa fakultattiva tal-bandiera nazzjonali tal-Istat Membru;
  - Spazju vojti;
  - Isem fil-Qasir tal-Pajjiż fil-lingwa/i sors (kif stipulat fl-ewwel kolonna tat-Tabella fil-Kapitolu II);
  - Spazju vojti;
  - “(”;
  - Isem fil-Qasir tal-Pajjiż bl-Ingliż (kif stipulat fit-tieni kolonna tat-Tabella fil-Kapitolu II) fil-parentesi;
  - “)” bħala parentesi tal-gheluq u separatur;
  - Spazju vojti;
  - “Lista ta' Fiduċja”;
  - Stampa fakultattiva tal-Operatur tal-Iskema tal-Istat Membru.

▼ **C1**

- L-istruttura tal-forma HR IMISSHA tirrefletti l-mudell loġiku deskritt fit-taqsimha 5.1.2 ta' ETSI TS 102 231;
- Kull spazju preżenti JMISSU jintwera u jagħti:
  - It-titlu tal-ispazju (eż. “Service type identifier”);
  - Il-valur tal-ispazju (eż. “CA/QC”);
  - It-tifsira (deskrizzjoni) tal-valur tal-ispazju, fejn applikabbli, u b'mod partikulari kif stipulat fl-Anness D għal ETSI TS 102 231 jew fl-ispeċifikazzjonijiet preżenti għal URIs irreġistrati (eż. “Awtorità ta' Ċertifikazzjoni li tohrog ċertifikati ta' mfietah pubbliċi”);
  - Verżjonijiet multipli f'isla naturali, kif stipulat fl-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja, fejn applikabbli.
- L-ispazju u l-valuri korrispondenti li ġejjin taċ-ċertifikati diġitali preżenti fl-ispazju “Service digital identity” IMISSHOM jintwerew mill-anqas fil-forma HR:
  - Verżjoni
  - Numru tas-serje
  - Algoritmu tal-firma
  - Min joħrog iċ-ċertifikat
  - Validu minn
  - Validu sa
  - Suġġett

▼ C1

- Muftieħ pubbliku
- Politiki ta' ċertifikazzjoni
- Identifikatur tal-muftieħ tas-suġġett
- Punti ta' distribuzzjoni CRL
- Identifikatur tal-muftieħ tal-awtorità
- Użu tal-imfietħ
- Restrizzjonijet baziċi
- Algoritmu tal-marka tal-behem
- Marka tal-behem
- Il-forma HR IMISSHA tkun faċli biex tiġi stampata
- Il-forma HR TISTA' tiġi ffirmata b'mod elettroniku. Meta tiġi ffirmata, TRID tiġi ffirmata mill-Operatur tal-Iskema skont l-istess speċifikazzjonijiet għall-iffirmar bħall-implimentazzjoni TSL tal-Lista ta' Fiduċja.